

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

69. ÅRGANG

13. APRIL 1957

A V I N N H O L D E T :

«UNDERLIGE LIVETS, DØDENS MØTE» - UTDRAG AV ET
HYRDEBREV - DET MASKULINE ELEMENT I KIRKEN - NY
ERKEBISKOP AV WESTMINSTER - RADIO-SPØRSMÅL OG
SVAR - BLIKK PÅ TIDEN - TYSK NOBELPRISKANDIDAT -
TRAFIKKULYKKENE ET MORALSK PROBLEM - SYNGENDE
JESUITT - KATOLSK UNGDOM PÅ SKOLEVEIEN - UTLANDET.

NR
8

NESTE NUMMER KOMMER 4. MAI 1957.

Årets PÅSKEGUDSTJENESTER i Oslo:

St. Olavs kirke, Akersveien 1.
Palmesøndag 14. april:
 Kl. 7, 8.30 og 9.45: Stille messe.
 Kl. 11: Palmevigsel i St. Josefs kapell. Proseksjon til St. Olavs kirke. Høymesse.
 Kl. 19 Fastepreken ved pater A. Ivens.
Skjærtorsdag 18. april:
 Kl. 10: Oljevigselsmesse. (I denne messe blir den hl. kommunion ikke utdelt.)
 Kl. 19 Pontifikalmesse m. preken. Kommunion. — Tilbedelse.
Langfredag 19. april:
 Kl. 12 (middag): Pontifikalgudstjeneste m. hyldning av korset. Kommunion.
 Kl. 19: Korsveiardakt.
Påskeaften 20. april: Kl. 20: Vigsel av påskeilden, påskelyset og døpevannet. Høymesse.
1. Påskedag 21. april:
 Kl. 8.30 og 9.45: Stille messe.
 Kl. 11: Pontifikalmesse m. preken av Hs. Høyærv. biskop dr. Mangers.
 Kl. 19: Festandakt.
2. Påskedag: Kl. 8.30 og 9.45: Stille messe.
 Kl. 11 Høymesse. — Ingen aftenandakt.
Hvite-søndag 28. april:
 Kl. 7 og 8: Stille messe.
 Kl. 9: Messe m. barnas 1. hl. kommunion.
 Kl. 10.15 Stille messe. Kl. 11: Høymesse.
 Kl. 19 Festandakt for barna.

St. Hallvard kirke, Urtegt. 29.
Palmesøndag:
 Kl. 8: Stille messe.
 Kl. 10.30: Palmevigsel. Høymesse.
 Kl. 19: Aftenmesse.
Skjærtorsdag kl. 19: Messe m. Kommunion.
Langfredag kl. 17: Gudstjeneste m. hyldning av Korset. Kommunion.
Påskeaften kl. 20: Vigsel av påskeilden, påskelyset og døpevannet. Høymesse m. Kommunion.
1. påskedag kl. 8: Stille messe.
 Kl. 10.30: Høymesse. Kl. 19: Aftenmesse.
2. påskedag kl. 8: Stille messe.
 Kl. 10.30: Høymese. — Ingen aftenandakt.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Palmesøndag kl. 8.15 og 9.30: Stille messe.
 Kl. 11: Palmevigsel. Høymesse m. preken.
Skjærtorsdag kl. 19: Høymesse m. Kommunion. — Tilbedelse.
Langfredag kl. 17: Hyldning av Korset. Kommunion.
Påskeaften kl. 23: Vigsel av påskeilden og påskelyset. Høymesse.
1. og 2. påskedag:
 Kl. 8.15 og 9.30: Stille messe.
 Kl. 11: Høymesse. — Kl. 18: Kompletorium.
Jesu Hjerte kapell, Nyveien 17, Stabekk.
Palmesøndag kl. 8.40: Stille messe.
 Kl. 10.40: Palmevigsel. Messe.
Skjærtorsdag kl. 17: Messe m. Kommunion.
Langfredag kl. 12: Hyldning av korset. Kommunion.
Påskeaften kl. 20: Vigsel av påskeilden, påskelyset og døpevannet. Messe.
1. påskedag kl. 8.40: Sangmesse m. preken.
 Kl. 10.40: Høymesse m. preken. Andakt.
2. påskedag kl. 8.40: Sangmesse.
Hvite-søndag 28. april:
 Kl. 8.40: Sangmesse m. preken. 1. Kommunion. Kl. 10.40: Stille messe.

Vår Frue Villas kapell, Ullernchaussen 52, Smestad (Montebello).
Palmesøndag kl. 8.30: Palmevigsel. Messe.
Skjærtorsdag kl. 17: Messe m. Kommunion.
Langfredag kl. 16.30: Korsveiardakt.
1. og 2. påskedag som på alm. søndager.

Kristi-Konge kapell, Glads vei 23, Grefsen.
Palmesøndag, 1. og 2. påskedag kl. 9.30:
 Sangmesse m. preken.

Lunden kapell, Trondheimsveien 309.
 De tre følgende dager kl. 5.30: Tenebræ.
Skjærtorsdag kl. 17: Messe m. Kommunion.
Langfredag kl. 15: Hyldning av Korset. Kommunion.
Påskeaften kl. 23: Vigsel av påskeilden og påskelyset. Kl. 24: Messe.
1. og 2. påskedag kl. 8.15: Høymesse.
 Kl. 18.15: Vesper og sakramental velsignelse.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 14. APRIL: Palmesøndag. Ep. Filip. 2, 5—11. Ev. Matt. 26, 36—75; 27, 1—54.
Mandag, tirsdag, onsdag: Ferialdager. **Skjærtorsdag:** Ep. I. Kor. 11, 20—32. Ev. Joh. 13, 1—15. **Langfredag:** I. lesning: Oseas 6, 1—6. II. lesning: II. Mos. 12, 1—11. Lidelsehistorien: Joh. 18, 1—40; 19, 1—42. **Påskeaften:** Ep. Kol. 3, 1—4. Ev. Matt. 28, 1—7.
SØNDAG 21. APRIL: 1. Påskedag. Ep. I. Kor. 5, 7—8. Ev. Mark. 16, 1—7. **Mandag:** (2. Påskedag): Ep. Ap. gj. 10, 37—43. Ev. Luk. 24, 13—35. **Tirsdag, onsdag, torsdag og fredag:** Oktavdager. **Lørdag:** Hvite-lørdag.
SØNDAG 28. APRIL: Hvite-søndag. Ep. I. Joh. 5, 4—10. Ev. Joh. 20, 19—31. **Mandag:** Markus, ev. **Tirsdag:** Caterina av Siena, jomfru. **Onsdag:** Håndverkeren Josef, arbeidernes vernehelgen. **Torsdag:** Athanasius, bisk., bekj., kirkelærer. **Fredag:** Korsets gjenfinning. **Lørdag:** Monica, enke.
Kollekten på 1. påskedag tilfaller prestene.

«DEN STILLE UKES LITURGI»

Nettopp utkommet — åjour med de nyeste liturgiske reformer. Omfatter alle gudstjenestlige handlinger fra Palmesøndag til Påskeaften med fullstendige tekster på norsk og latin, samt med forklaringer.

144 s. — Solid og smakfullt beftet: Kr. 6.00.

Utgiver: OSLO KATOLSKE BISPEDØMME, Akersv. 5, Oslo.

OBS.

For alle som ønsker å motta den hl. Kommunion ved aftengudstjenestene SKJÆRTORS DAG, LANGFREDAG og PÅSKEAFTE N, gjelder de vanlige fastbestemmelser, d.v.s. en må være fastende i tre timer forut for altergangen. Dog kan en inntil én time før nyte alkoholfrie drikker.

Skjærtorsdag og Påskeaften utdeles den hl. Kommunion bare under eller i umiddelbar tilknytning til Messen, mens **Langfredag** bare under den liturgiske handling. — Disse innskrenkninger gjelder ikke syke.

De som overvårer **Påskennattsmessen** som tar til før midnatt, oppfyller ikke samtidig søndagsbudet, men har messeplikt 1. Påskedag med anledning til da igjen å motta den hl. Kommunion.

De som overvårer **Påskennattsmessen** som tar til ved midnatt, oppfyller samtidig søndagsbudet, men kan ikke igjen motta den hl. Kommunion 1. Påskedag, dersom de har kommunisert under Påskennattsmessen.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stille	Høy-
	messe	messe
OSLO: <i>St. Olavs kirke, Akersveien 1. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161</i>	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
<i>St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868</i>	8.00 19.00	10.30
<i>St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 442324</i>	8.15 9.30 m. fr. pr.	11.00
<i>Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchaussen 52, tlf. 558121</i>	—	8.30
<i>Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287</i>	—	9.30
<i>Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 377868</i>	—	8.15
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209.</i>	8.00	10.45
BERGEN: <i>St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410.</i> <i>Vår Frue kirke, Helleveien.</i>	8.00 9.00 —	10.30 10.30
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 2019</i>	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438</i>	8.30	10.45
HALDEN: <i>St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168</i>	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751</i>	8.00	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195</i>	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresia kirke, Vesterngt. 7, tlf. 266</i>	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225</i>	8.00	10.30
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 51650</i>	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5, tlf. 712378</i>	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24</i>	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793</i>	7.45	10.30
STABEKK: <i>Jesu Hjerte kapell, Nyveien 17, tlf. 537735</i>	8.40	10.40
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534</i>	8.00	10.30
SYLLING: <i>St. Hallwards kapell, tlf. 9028 (Drammen)</i>	—	9.00
TØNSBERG: <i>St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1, tlf. 12238</i>	8.00	10.45

TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:

TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214</i>	8.30 19.00	11.00
<i>St. Elisabeth Hospitals kapell, lla, tlf. 20220</i>	6.30	9.15
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteim kapell, Lars Guttormsensgt. 68, tlf. 2779</i>	7.30	10.30
MOLDE: <i>St. Sunniva kapell, Parkveien 23, tlf. 1100</i>	8.30	10.30

DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:

TROMSØ: <i>Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegrd. tlf. 314.</i>	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63</i>	6.20	—
BODØ: <i>St. Eysteims kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783</i>	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392</i>	— 19.00	10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205</i>	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 8 dager før utg.-dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

«Underlige livets, dødens møte!»

«Dette er dagen som Herren har skapt, —
la oss juble og glede oss ved den!»

Disse veldige ordene legger Kirkens liturgi i vår munn påskemorgen: «Dette er dagen som Herren har skapt». Og så minner Kirken oss om en annen dag Herren skapte:

«Da sa Gud: Det bli lys! Og det ble lys! Og Gud så at lyset var godt, og Gud skilte lyset fra mørket, og Gud kalte lyset *dag* . . .»

Vår kristentro er født i den nye dag, omstrålt av morgens lys. Det er ikke bare et symbol, det er et historisk faktum: Les påske-evangeliet! «Og de kom meget tidlig til graven, just da solen randt». Meget tidlig, men for sent! Påskemorgen forlenger Langfredagens inntrykk av Kristi *ensomhet*: Dette at Han *alene* stred sin bitre strid, dette at Han *alene* gikk ut til sin lyse seier. Så lite fatter vi mennesker av hans forløsnings verk på korset, at da vi kom for å gråte over Hans død, skjenket Han oss det evige liv. Sannelig, det er Herren — Han *alene* — som har skapt denne dagen!

Den er ikke bare kristendommens største festdag, men står for selve den bærende bjelke i vår tros bygning: «Er Kristus ikke oppstanden, da er vårt håp forgjeves!» roper Paulus, og hans ord er tatt ut av selve Kirkens bankende hjerte.

Det er jo ikke annet vi opplever denne innholdsrike uken, hvor Kirken i sine mysterier fører oss gjennom kristentrosens og menneskelivets ytterligheter, fra dødsskyggenes dal til påskemorgens lys. Å, disse veldige kontraster, som vi også gjenfinner fortettet i påskedags evangelium, der det begynner som beretningen om et nedtrykt kirkegårdsbesøk og munner ut i en engels lovsang til Kristi og vårt felles udødelige liv.

Det er dette vi vil beundre i lyset fra Kristi tomme grav. For her møter vi nettopp dét ved påsken som er tidløst i sin tale til menneskets hjerte og sinn, og som gjør denne dagen Herren har skapt til den største mennesker noensinne har sett stige opp over synsranden. Den gjelder det aller viktigste i tilværelsen: Den gjelder liv og død.

I.

«Jeg lever, og dere skal leve . . .», sier Kristus. Dette er det første og største i vår tro: *Kristus lever*. Hvordan vet vi det? Der er disse beretninger som Kirken idag og tiden fremover vil la oss høre igjen i glede og høytid: Kristus i haven, Kristus i høysalen, Kristus på vei til Emmaus, Kristus ved et bål på stranden, den oppstandne Kristus ansikt til ansikt med fem hundre mennesker på én gang, hvorav — sier Paulus — de fleste ennå levde på hans tid og kunne bekrefte hans ord.

Den oppstandne tvang tvileren i kne med et rop: «Min Herre og min Gud!», og Han forvandlet en skare vett-skremte og motløse småfolk til uimotståelige verdenserebrere.

Er det rart om våre hjerter ennå idag banker i åndeløs forbauselse ved disse beretningene om den oppstandne, at vi deler kvinnenes angst ved den tomme grav som om noen hadde røvet Ham fra oss, at vi løper i svimlende håp ved Johannes' side, at vi som Thomas rekker frem vår hånd i en stund da den største vantro brøt sammen under en ennu større tro?

Påskemorgens undring, dens aldri stillede undring, hører også til den arv apostlene har gitt oss — vantroen var også representert i apostelkollegiet, så lenge den kunne stå seg mot det blendende lys.

«La oss nå komme til fornuft!» sier vantroen og har alle argumentene tilsynelatende på sin side: Kristus var jo tre ganger myrdet: de hadde skamslått Ham, og så hadde de latt Ham kveles og forblø i en timelang pine, og til sist

«Underlige livets, dødens møte.»

hadde de gjennemboret Hans hjerte og satt dødens og nederlagets dobbelte segl på Hans grav.

Ja — men Han lever, og Thomas har sett Ham vise frem sine sårmerker. Han kommer til dem igjen og igjen, Han er hos dem i 40 dager, Han fornyer deres sinn i en slik grad at de fant ikke sin hvile før i martyriet for Hans skyld.

De som hadde forlatt Ham og flyktet, de som levde fortrykt bak stengte dører av frykt for jødene, de som resignert allerede hadde vendt tilbake til sin fiskerbåt igjen, nu går de ut og fører menneskeheten inn i de armer Han hadde strakt ut på korset. Fordi Han ikke bare var korsfestet, men oppstanden.

Kristus lever: Historien frem til denne dag er fylt til randen av Hans liv. Flere måneder etter at disiplene hadde tatt avskjed med Hans synlige legeme, blindet Han med sitt lys sin forfølger Saulus utenfor Damaskus og gjorde ham til sin venn. Og omkring hans nærvær i sakramentet, det som er så virkelig og vesentlig for vår tro at vi fryser ved det åpne og tomme tabernakel, er der dette Kristi liv og nærvær i de mennesker Han forandrer. Vantroen tviholder på det brudte segl, men graven har vært tom i to tusen år, og den døde de vokter har hele tiden til idag vært mer levende enn noen av våre samtidige.

Når vi bøyer oss for helgenens storhet, når vi angrer av hjertet vår synd, når vi knytter Hans navn til gleden og forventningen over en døpefont eller til smerten og håpet over en kiste som blir lukket til, da er det Jesu Kristi fortsatte liv vi møter, og bærer videre til dem som skal kjempe livskampen etter oss.

Vi har mer å bygge på enn apostlenes ord og dødsforaktende eksempel. Vi behøver bare å åpne øynene og se oss omkring: Jesus Kristus griper uavlatelig, nu idag, med en uhørt myndighet inn i menneskers liv og sender dem til jordens ender og slitet og døden ivold av bare kjærlighet til Ham.

II

«Jeg lever og dere skal leve . . .» Fordi Han lever skal «J» vi leve. Dette er påskens budskap. Der mangler ikke på livsanskuelser omkring oss, og der manglet ikke på livsanskuelser i den verden hvor kristendommen ble til. Men Jesus Kristus — Han alene — griper fast i menneskets ene store problem ved å gå rakt til dødens smertefulle gåte og løse den, før Han taler til oss om livet. Bødlene strakte Hans armer ut til hjelpeløshet, men på dem bar Han livet gjennom døden og inn i evigheten for oss alle.

Det er ikke så underlig at det nettopp er til påske at Kirken holder manntall over sine trofaste barn, for denne uken lar oss oppleve rystende klart hvilken merkelig ting det er som skjer når et menneske stiller seg selv og sitt liv inn under den Oppstandnes tegn.

Der er jo bare to slags mennesker til: De som i døden ser slutten, og innretter sine liv etter det, og de som tar imot Guds Ord i den oppstandne Kristus om at døden er inngangen til det evige liv i Gud, og innretter jordelivet etter det.

FRA OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:

Hans Hellighet Pave Pius XII har ved Motu Proprio av 19. mars 1957, med virkekraft fra 25. mars s.å., fastsatt følgende:

1. Biskopene kan tillate feiringen av Den hellige messe om ettermiddagen eller om aftenen hver dag, dersom det åndelige vel for en betydelig del av menigheten krever det.
2. Den eukaristiske faste — som for prestene regnes før messen, for legfolket før *kommunionen*, det være om formiddagen eller om ettermiddagen — begrenses til 3 timers avhold fra mat og alkoholiske drikker og 1 times avhold fra alkoholfrie drikker. Vann bryter ikke faste.
3. Bestemmelsene nevnt under punkt 2 gjelder også når messen feires eller *kommunionen* mottas ved midnatt (f.e. Jule- og Påskeaften), eller de første timer etter midnatt.

Der er ingen grå og beroligende nyanser mellom Guds rike og verden, og der er ikke noen ingenmannsland mellom de to.

Når vi bøyer oss over krusifiksets smerte i ærefrykt og håp en Langfredag, eller når vi stikker det i våre dødes kolde hender før den siste avskjeden, da bekjenner vi noe som må være bokstavelig, urokkelig, guddommelig sant om det skal kunne hjelpe oss: «Jeg lever, og dere skal leve . . .» Mitt liv er evig og udødelig, og det har jeg vunnet for dere!

Troen er jo ikke noe som får lov å slippe til der hvor den jordiske virkelighet allikevel slutter, den er ikke en krone av himmelsøkende poesi vi kan sette oppå vår sans for det håndgripelige.

Om Johannes ved den åpne grav fortelles der tre ting: Han bøyde seg ned, han så, og han trodde. Også vi må bøye vårt sinn til de ting som er Guds om vi skal se hva han så og tro hva han trodde. For troen, det er en dypere og sannere måte å se virkeligheten på, med noe av denne Guds egen forståelse som trenger hinsides det ytre skinn, ser livets lys bak dødens gru.

Så uhørt dristig er Kristus, så stort tenker Han om oss mennesker at Han vier hvert barn i dåpens bad til denne troens heroisme: Å si ja til lyset midt i mørket, å favne livet midt i døden. I døpefontens grav får vi nådens liv, i vår siste grav skal vi engang motta det evige liv: Over dem begge har Jesus Kristus plantet sitt seirende kors.

Korset var engang en galge. Nu nevner englene det i ærefrykt når de tilber Jesu navn: Se en gang til på påskedags evangelium, hvor engelen taler om den «Jesus som ble korsfestet». Og selv trer Han sine apostler og oss imøte med disse ord: «Se mine hender og føtter, se nagle-gapene, at det er meg!»

*«Livets Konge lever, dog Han døde!
Underlige Livets, Dødens møte!»*

H. Rieber-Mohn, O.P.

4. Syke, selv om de ikke er sengeliggende, kan uten tidsbegrensning før messens begynnelse eller før mottagelsen av kommunionen, nyte alkoholfrie drikker og ta virkelige medisiner, dvs. medisiner i egentlig forstand.

Selv om ovenstående lettelser m.h.t. den eukaristiske faste er gitt uten noe avsvekkende forbehold, oppfordrer likevel Den Hellige Fars både prester og legfolk til å holde seg til den ærverdige og eldgamle tradisjon, dersom de er i stand til det.

*

Disse nye bestemmelser er så klare, at enhver kommentar skulle være overflødig. Som pro-sekretæren for Det hellige officium, kardinal Alfredo Ottaviani, uttrykker det i «L'Osservatore Romano» i noen betraktninger knyttet til det pavelige dokument:

«Med den Hellige Fars forordning er de eukaristiske fastebestemmelser nå tilpasset tidens krav, samt gjort så enkle at selv barn vil kunne forstå dem og kunne oppfylle dem. Man behøver således ikke lenger skjelve mellom morgen og aften, og heller ikke gripe til dispenser når det er tale om store avstander eller hårdt arbeide. Ingen behøver mer dispens fra skriftefaren, og det eksisterer ikke lenger noen form for særordninger, men samme bestemmelser for alle og enhver, hvor som helst.»

Kardinalen fester seg også ved Pavens pastorale henstilling til slutt, men presiserer at den ikke er ment som noe mer: Den lar enhver fri til å benytte seg av de nye lettelser, like meget som man ved å holde seg til de gamle og strengere lover, bys anbefalelsesverdige muligheter til å innlegge seg særlige åndelige fortjenester.

*

«DEN STILLE UKES LITURGI»

heter en bok som Oslo Katolske Bispedømme nettopp har sendt ut. Den er en videreføring av det tidligere hefte, «Den stille uke» (1944), men er langt mer utførlig, for så vidt den omfatter hele Den stille ukens liturgi fra og med Palmesøndag til og med Påskemessens, med fullstendige latinske og norske tekster side om side i dobbeltspalter og rikelig forsynt med liturgiske forklaringer. Dertil har de senere års pavelige reformer, som har vært særlig gjennomgripende nettopp når det gjelder liturgien i Den stille uke, gjort det maktpåliggende med en ny og utvidet utgave. Et pluss ved denne norske utgaven er at den er å jour med de aller siste bestemmelser fra Rom — til og med Pavens Motu Proprio av 19. mars d.å. om de nye forskrifter for faste før Kommunion.

Boken som er på 144 tekstsider, kommer som særtrykk av den fullstendige latinsk-norske Messeboken som er under utgivelse. Avdøde lektor Antonie Tibergeres råmanuskript til dette verk er selvfølgelig blitt benyttet i mest mulig grad også når det gjelder avsnittet Den stille uke. Den videre og endelige redaksjon har vært overlatt pastor I. Hansteen Knudsen.

Det er ønskelig at flest mulige blir gjort kjent med denne nye og fullstendige utgave av Den stille ukens liturgi, slik at de ved personlig innforlivelse i de liturgiske tekster også kan få rikere del i deres trosinnhold.

I april-mai-juni er ekspedisjonstiden i ST. OLAV og KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL fra kl. 9 til 15.

Lørdagene stengt.

Det kristne menneske

Utdrag av Hs. Høyærv. biskop Johs. Wembers
faste-hyrdebrev

I sitt brev til efeserne formaner den hellige Paulus de kristne: «Dere skal etter deres tidligere ferd avlegge det gamle menneske... Bli nye i deres sinn og ånd og iklæd dere det nye menneske som er skapt etter Gud i rettferd og den hellige sannhet» (Efes. 4, 22—24). En kristen er altså i sannhet og virkelighet et nytt menneske. Å være en kristen betyr å være menneske på en ny måte. Hos det kristne menneske handler det seg om noe som utelukkende angår mennesket. Vi taler hverken om en kristen plante eller en kristen engel, men bare om et kristent menneske. Å være en kristen er altså knyttet til mennesket; det er noe som Gud senker ned i menneskets vesen. Og det å være en kristen angår *hele* mennesket. Det er ikke slik at mennesket utenifra får et nytt innhold og et nytt mål; hele menneskets vesen blir oppløftet, opphøyet til en ny tilværelsens måte. Det å være en kristen er ikke noe *ved siden av* det å være menneske, men det å være en kristen og et menneske blir til en organisk enhet, idet Gud ved dåpens sakrament skaper det nye, nemlig det kristne menneske.

For å kunne forstå dette bedre, må vi prøve å bli levende klar over hva det vil si å være *menneske*. Spørsmålet: «Hva er mennesket?» har i tidenes løp beskjefteget mange. Den krisen, menneskets krise, vi er oppe i, og de forsøk som blir gjort for å overvinne den, krever en klar og tilforlatelig lære om mennesket, dets vesen, dets «hvorfra» og «hvorhen». Det finnes forskjellige og ofte sterkt divergerende teorier om mennesket. Bibelens lære om mennesket er uttrykt i 1. Mosebok (1, 27): «Gud skapte mennesket i sitt bilde». Og videre heter det: «Og Gud Herren dannet mennesket av jordens støv og blåste livets ånde i hans åsyn; slik ble mennesket til et levende vesen» (1. Mosebok 2, 7). Bibelen sier ikke noe om denne skapelse ut av jordens støv skjedde direkte eller om den foregikk gjennom en anerekke av dyr. Vitenskapen har flere hypoteser uten å føre et tvingende bevis. Ihvertfall ble det «av jordens støv» skapte legeme først derved til menneske at Gud ved en egen skapelsesakt skapte den åndelige, udødelige sjel og forenet den i den grad med støvets legeme at den ble legemets livsprinsipp. Ved den åndelige, udødelige sjel som Gud skaper for hvert menneske i det øyeblikk spiren til et nytt liv er lagt, blir hver gang på nytt det samme realisert som dengang da Gud skapte det første menneske i sitt bilde. Ved sin sjel er mennesket fra sitt første øyeblikk av person, skapt av Gud og for Gud, med forstand og fri vilje. Denne læren om menneskets vesen, dets naturlige og overnaturlige gaver og opp-

Den kjente professor i teologi ved universitetet i Innsbruck, jesuittpateren Karl Rahner, holdt for en tid siden et foredrag i Köln, hvor han konstaterte at i Tyskland såvel som i mange andre land, fjerner mennene seg lettere fra Kirken enn kvinnene.

Arsakene til dette er mangfoldige, og pater Rahner undersøker ikke alle, men fremhever én som synes ham å være av særlig betydning: Enkelte midlertidige former for det religiøse liv innen Den katolske kirke forekommer ham ikke å svare til behovet og mulighetene hos vår tids menn. Han spør så hva som burde forbedres i Kirken slik den er nå, for at et ekte virilt religiøst liv kunne få utvikle seg fritt. Forfatteren foregir ikke å gi et avgjørende svar på dette vanskelige spørsmål. Men han kommer med interessante bidrag til en løsning, og foredraget gjengis hermed i utdrag:

Enhver religion som ikke bare vil være en enkel teori, — og da særlig kristendommen som har til grunnlag Guds Sønnns menneskeverdelse, den synlige Kirke, sakramentene, — har to elementer i seg: Det ene kunne man kalle det institusjonelle og *sansbare*, det andre det transcendentale, *det hinsidige* element. I den autentiske kristne religion er der helt fra opprinnelsen av et vesentlig sansbart og institusjonelt element til stede som gir seg uttrykk i formler, prinsipper og normer. Men disse sider har bare religiøs verdi dersom de viser tilbake til Gud — som overgår dem alle. Gud har villet dem for at de skal være virkningsfulle tegn på hans nærvær, men han forblir alltid den Høyeste, den man ikke kan forstå og som står høyt over enhver virkelighet, også den religiøse.

Man må ikke blande sammen religion og Gud, midlet og målet, sakramentene og selve nåden. Kirken må ikke identifiseres med Guds evige kongedømme, selv om disse to radikalt forskjellige sider av en og samme realitet har vært uadskillelige helt siden Gud ble menneske. De to aspekter er ikke utformet en gang for alle i sitt forhold til hverandre. Man kan være i Kirken og likevel langt fra Gud. Man kan motta sakramentene uten at de bærer

gaver har kirken alltid forkynt og beskyttet mot vranglære. Særlig gjaldt dette to som i seg selv var direkte diametrale: i det 6. og 7. århundre mot Pelagianerne som lærte at mennesket ikke hadde bruk for Guds hjelpende nåde og av egen kraft kunne nå sitt evige mål, og i det 16.—18. århundre mot protestantene og jansenistene som forkynte at menneskets natur var i den grad ødelagt at mennesket uten nådens hjelp i det hele tatt ikke kunne gjøre annet enn synde. Disse to retninger spiller i våre dager igjen en viss rolle, og derfor er det godt å kjenne kirkens lære som er i overensstemmelse med den guddommelige åpenbaringslære.

Det kristne menneske er på lignende måte menneske som Jesus Kristus var det, for å være en kristen betyr å være «en annen Kristus». Jesus Kristus er vårt store forbilde og eksempel. Hvordan Han var som menneske, gir Hans liv klart og utvetydig vitnes-

Det maskuline element i kirken

Av pater Karl Rahner, S.J.

frukt. Man kan si frem lange bønneformularer uten derfor å be nevneverdig. På den annen side kan man be korte bønner — skjønt det ikke er rosverdig eller anbefalelsesverdig — og likevel være from, dvs. gjennomtrengt av kjærlighet og ærbødighet overfor Gud og hans bud i det personlige liv.

Mange er såre tilbakeholdende når det gjelder religionen, det kan være av ærbødighet, av frykt, fordi det er deres måte å tilbe på. Man kan ha mistro til sine egne religiøse følelser, ikke fordi man er «lunken», men i bevisstheten om at Gud står så uendelig langt over våre følelser og tanker, som alltid er jordbundne, endog når vi tenker på det som hører Gud til.

MENN ER MERE TILTRUKKET AV RELIGIONENS HINSIDIGE ELEMENT

Det må være tillatt å tro at den hinsidige, transcendentale, side av fromhetslivet tiltaler mennene mer enn den institusjonelle og sansbare. Særlig i vår tid. Det kan ikke nektes for at denne forkjærlighet kan være farlig. Det sier seg selv at også den institusjonelle og følbare side bør tas alvorlig, da den er en del av den hele fullstendige religion.

Det er imidlertid viktig å se klart at det ikke kan stilles for store fordringer til den mannlige del av de troende når det gjelder denne sistnevnte side av det religiøse liv. Mennene har nok ikke inntrykk av at de lengste bønnene er de beste. Og de blir gjerne noe skeptiske — særlig de virkelige fromme blant dem — når de hører oss prestes tale om Gud og guddommelige sannheter som om vi var den gode Guds intime rådgivere. De har dessuten

byrd om. Tyngdepunktet for hele Hans tilværelse lå helt i det religiøse og i Gud. Hvis vi skal være like-dannet med Ham, må også vårt tyngdepunkt ligge i det religiøse og i Gud. Det menneske som i dåpens sakrament er «gjenfødt ved vann og den Hellige Ånd» har en kristen eksistens, han er til som et *kristent* menneske, og som sådant står han overfor Gud og tar del i Guds natur. Det kristne menneske vet seg avhengig av og ansvarlig overfor Gud, og vet også at det ikke er sin absolutte herre, men Guds eiendom. Ikke ved et tilfelle, men av kjærlighet har det fått både sin eksistens og hele sitt vesen av Gud. Gud visste hva Han gjorde da Han kalte hvert menneske til livet. For hvert eneste menneske gjelder Guds ord hos Isaias (43, 1): «Jeg har kalt deg ved ditt navn, du er min». Derfor vet vi som kristne mennesker om vårt «hvorfra» og vi vet også om vårt «hvorhen». Vi går ikke tilintetgjørelsen og et ukjent mørke imøte, men vårt mål er Gud.

ofte inntrykk av at den Gud som vi har å gjøre med, ikke eksisterer, — denne Gud som alltid hjelper de snille, som vil at hans får skal leve som pene og bra borgere, som fremfor alt holder på at det ikke blir revolusjon, for det ville være et angrep på den autoritet som gjør oss prester til hans bokholdere, og som plaserer den guddommelige og den menneskelige autoritet nærmest på samme plan, — før i tiden kalte man det tronen og alteret.

Man kan også si at nåtidens menn har den største motvilje overfor en antropomorfistisk Gud, dette at både prester og andre synes å oppfatte Gud mer som menneske. De mener at de ikke kan tro, eller i det minste at de ikke kan det på samme måte som «Kirkens folk». Prester, religionslærere og andre bør regne med dette og utnytte det på en positiv måte. Det lar seg godt gjøre, for den sanne Gud er virkelig uendelig meget større og uforståelig enn alt det vi kan tenke og si om ham. De burde korrigere denne innstilling ved å hjelpe dem som trenger det til å frigjøre seg fra den fare for stolthet som virkelig er følgen.

REKLAME TILTREKKER IKKE

Menn vil at de som skal undervise dem om den religiøse tro er stillferdige og beskjedne mennesker. Reklame tiltrekker dem ikke når det gjelder religionens område. De forkaster med avsky enhver utnyttelse av religionen til profane mål, nettopp fordi de er så følsomme for de religiøse realiteters transcendens.

Man må ikke kreve annen og mer fromhet av menn i Kirken enn den som stemmer positivt overens med deres måte å være på. De må ikke få inntrykk av bare å være gjenstand for prestenes omsorg. De må få sin del av ansvaret, gjøre noe for sin egen del, og få tale åpent og fritt.

I det lange løp går de ikke med på å rake kastanjene ut av ilden for presteskapet (jeg mener at de vil ikke hjelpe til med å utbre dets innflytelse i verden), hvis de ikke får sin del i opplegget. Det har nå lenge vært talt om voksne legfolk. Har disse vakre ord bragt noen forandring? Det finnes en offentlig mening i Kirken, det burde i alle fall være det. Er mennene velsett der, og blir de oppmuntret til å utøve den rett de har til å danne en offentlig mening?

Nylig ble det igjen sagt til presteskapet: Vær ikke redd for mennene! Nå må det innrømmes at der også fremkommer overfladisk, forhastet og lite objektiv kritikk. Men man kan si at ikke på hundrevis av år har det vært så tydelig som i dag at kritikk av Kirken på spesielle områder kan være inspirert av kjærlighet og interesse. Før i tiden var det ikke mulig å overse Kirken. Om man forkastet eller endog hatet den, så var man simpelthen nødt til å kritisere den. I våre dager er det ingen sak *ikke* å se den i det hele tatt. Det er lett å tilside sette den og gå rolig til dagens gjerning. Hvis en født katolikk nå kritiserer et eller annet i Kirken, er det fordi han elsker den eller i alle fall interesserer seg for den, enda. Så burde også prestene høre på deres kritikk.

«KATOLSK AKSJON» OG «KATOLIKKENES AKSJON»

Mennene burde på sin side innstille seg på å hjelpe prestene til å overvinne den fryktsomhet disse ofte er belastet med overfor dem. For presten er

også en mann; han også er hindret mange ganger av en viril tilbakeholdenhet når talen kommer inn på det hellige.

Det bør være et «broderlig» forhold mellom presten og den voksne mann. Legmannen blir da i stand til å respektere prestens oppgave og sakkunnskap, og får neppe lyst til å blande seg i prestens saker. Det er enkelte menn som liker å spille prest. Men skal legmannen kunne respektere prestens stilling, må han se klart den kristne oppgave som påhviler ham selv. Denne oppgave er ikke først og fremst å finne i «Den katolske aksjon» i egentlig forstand — dvs. den ofte nødvendige og beundringsverdige hjelp som legfolket gir prestene i deres apostolat. Den består snarere i «*katolikkenes aksjon*», dvs. at legmannen virker i det miljø hvor han befinner seg, på arbeidsstedet, i det offentlige liv, i familielivet, i det vitenskapelige eller kulturelle liv.

Det er på disse områder, som bare tilsynelatende er profane, at mannen har sin rette plass! Men om han også der gjør alt det som bør gjøres, har han ikke dermed gjort alt det en mann bør utføre. Han bør også be, elske Gud, ta kampen opp mot livets problemer og ondskap. Likevel har han fullført en del av den oppgave han har fått som kristen og medlem av Kirken.

Kirken er ikke et mål, men et middel. Et middel som tjener Guds kongedømme, verdens helliggjøring, hele jordens frelse. Mannen har altså virkelig funnet sin plass i Kirken når han gjør det som Kirken bør gjøre i verden og det den bare kan gjøre ved hjelp av legmannen. Å arbeide med hendene er en måte å samle dem på til bønn. Når et arbeidsutvalg rådslår, kan Kristus være like fullt til stede som når rosenkransen bes. Mennene må stadig tydeligere lære å innse at de også går fremover i Kirken når Kirken ved hjelp av dem går frem i verden. De er kalt til å utbre Kirkens usynlige område helt til verden og Kirken ikke lenger er adskilt, men ett i Guds evige kongerike.

DEN SOM LEVER I KIRKEN, HAR EN OPPGAVE I VERDEN

Våre dagers verden, teknisert, plankjørt, fabrikkprodukt som den er blitt, har mer og mer avløst den naturlige, organiske verden, og er blitt en utpreget maskulin verden. Feminismen eller kvinnesaken er bare resultatet av temmelig uheldige kompensasjoner. I denne maskuline verden har de menn som lever i Kirken en oppgave å fylle. Den begynner allerede med de minste og enkleste ting: Med å hvile, være rolig og fornuftig, være en man kan stole på, ta de plager som følger med livet uten å klage, pålegge seg en viss disiplin til motvekt mot den voksende nydelsestrang, trene viljen opp til ikke å gjøre alt det man kunne gjøre. Morgendagens menn burde overvinne denne barnaktige trang de har i dag til å eksperimentere med alle tekniske muligheter, de burde utvikle en helt ny slags askese, en viril og aktiv askese.

Alt dette er meget «naturlig», for i grunnen kan alle og enhver se at det er fornuftig og bør være slik. Men samtidig er det «overnaturlig», for man kan ikke utføre disse ting uten Kristi nåde, enten man uttrykkelig har bedt om den, eller den er gitt oss av Gud uten videre. Selv disse dyder, tilsynelatende så helt menneskelige, vitner om at Gud har gitt sin nåde til menneskene. Alle de oppgaver som

Monsignore William Godfrey

Gud har betrodd menneskene i verden kan sees fra denne synsvinkel.

De kan synes å være bare profane gjerninger. Likevel har de betydning for det evige liv. Ingen mann kan fylle den historiske oppgave Gud har betrodd ham hvis han ikke er noe mer enn en mann av denne verden, hvis han ikke er en Guds mann. Endog når det gjelder de mest alminnelige ting i livet, så er det til syvende og sist intensjonen som teller. Den som tror at hele tilværelsens mening er å finne innenfor denne verdens erfaringsområde, begrenset av økonomiske forhold eller lignende, handler i siste instans annerledes enn en som har andre normer enn de rent jordiske (selv når det gjelder de små dagligdagse ting).

Bare den som betrakter verden og alt som er i den fra en utenforliggende synsvinkel, får et eksakt syn for hva de egentlig er. Bare fra det synspunkt kan man elske alle ting med måtehold og tålmodighet, uten hverken å overvurdere eller undervurdere dem. På den måte får *fromheten* en betydning i forbindelse med den oppgave som skal løses. Fordi ingen oppgave helt kan fullføres, lærer menneskene å bli fromme, dvs. ydmykt og tillitsfullt å åpne seg for dette utsigelige mysterium som overgår alt det som er gjenstand for erfaring, men som gir mening og svar: dette mysterium som vi tilber ved å gi det navnet *Gud*.

Karl Rahner.

Den 20. august i fjor døde erkebiskopen av Westminster, kardinal Bernard Griffin, bare 57 år gammel, etter å ha nedlagt et enormt arbeide i de 13 årene han satt som Kirkens primas for England og Wales.

Den 6. desember i fjor kom utnevnelsen av hans etterfølger, og det var for Englands katolikker ingen overraskelse at Den hellige stols valg falt på erkebiskopen av Liverpool, monsignore William Godfrey.

Erkebiskop Godfrey ble født i Liverpool 25. september 1889. Han fikk sin utdanning i Ushaw og det Engelske college i Rom, og mottok prestevigselen i 1916. Han hadde rukket å ta doktorgraden i både theologi og filosofi da han noen år senere vendte tilbake til England, hvor han i førstningen virket i sjelesorgen i Liverpool. I årene 1919—1930 foreleste hans i Ushaw, først i klassiske fag, senere i filosofi og theologi. I 1930 ble han utnevnt til rektor for The English College i Rom. Som pavelig husprelat fikk han alt da mange ærefulle oppdrag, bl. a. som konsultor for den pavelige delegasjon ved kong George VI's kroning.

Da Vatikanet i 1938 bestemte seg for å opprette en egen legasjon i den britiske hovedstad, falt valget naturlig på monsignore Godfrey. Med erkebiskops rang vendte han atter tilbake til sitt hjemland, der han nå fikk oppgaven å etablere den første Apostoliske Delegasjon. Hans arbeide her ga ham første-rangs innblikk i Kirkens arbeide i England, og han forsto på mønstergyldig måte å forene dette ganske vanskelige: å være Vatikanets utsending i sitt eget land, samt være sine kolleger innen det katolske hierarki i Storbritannia en lojal tjener overfor Den hellige stol, — noe som ikke minst lyktes ham i slik grad ved hans fine takt og omgjengelige vesen. I tillegg til bestyrelsen av den Apostoliske Delegasjon, fikk han senere full diplomatisk status i egenskap av Chargé d'Affaires for den polske eksilregjering i London. Hans erfaringer bredte seg på denne måten til et stadig videre felt.

Den apostoliske delegat ble for vel tre år siden «full Englishman» igjen, da han i november 1953 ble utnevnt til residerende erkebiskop av Liverpool, hans fødeby. I de få årene han fikk stå for erkebispedømmet Liverpools ledelse, fikk han til fulle vist hvilke egenskaper han eier som overhyrde. Det var sorg i hele bispedømmet, både blant presteskaper og det store kirkefolk, da hans overføring til Westminster ble kjent.

Det er således en mann med de aller høyeste kvalifikasjoner som i dag står i spissen for Englands katolikker. Hans høytidelige innsettelse fant sted den 11. februar i år.

«Ikke siden Reformasjonen har den høytidelige innsettelse av en engelsk katolsk erkebiskop vært omgitt av mer vennlig oppmerksomhet enn ved innsettelsen av erkebiskop Godfrey i Westminster» skriver «The Tablet» om seremonien. Den ble for øvrig også gjengitt over televisjon.

RADIO

spørsmål og svar

Ved pastor Edvard Vogt.

Pastor Edvard Vogt besvarer tilsendte spørsmål i forbindelse med religion og moral i en norsk sending over Vatikanets Radio den fjerde onsdag i hver måned. Sendingen finner sted kl. 16.45 over bølglengdene 19.84, 25.67, 31.10 og 41.20 meter. Neste sending er 24. april. Adressen er: Vatikanets Radio, Vatikanet.

• En lytter fra Kristiansand spør om «**HVORLEDES MAN I FULL ÆRLIGHET SKAL KUNNE SENDE INDIVIDUELLE BØNNER OPP TIL EN GUD SOM MAN INGEN KLAR FORESTILLING KAN HA OM?**»

Vår lytters antagelse av at vi ingen klar forestilling kan ha om Gud er ikke riktig. Svaret på hans spørsmål er derfor at han må arbeide for å sikre seg en slik forestilling. Logisk tenkning grunnlagt på erfaring kan gi ham den, slik den har gitt den til utallige andre. Om vi anerkjenner verdens objektivitet og årsaksloven, to ting som det er vilkårlig fantasi å benekte, kan vi med full sikkerhet slutte at en Skaper og Opprettholder eksisterer og at denne Gud besitter alle skapningens positive egenskaper i en uendelig grad. Vi kan slutte at Gud må ha hatt en hensikt med sitt skaperverk og at vi som har fått forstand og vilje må anerkjenne og uttrykke Guds allmakt og godhet og følge de lover Han har nedlagt i vår natur, også der hvor dette kan forekomme å være i motstrid med våre umiddelbare interesser. Vi kan vite at Gud som rettferdig og god vil høre våre bønner og vil belønne våre offer. Alt dette er naturlig, almen religion. Vår fornuft kan imidlertid føre oss enda lenger, nemlig til det å anerkjenne *muligheten* av at Gud ønsker noe mere: å løfte oss opp til et umiddelbart, overnaturlig forhold til seg selv. Fornuften kan også si oss at bare en åpenbaring fra Gud kan lære oss hva dette høyere liv er, hvordan vi når det, og i det hele hva Gud er i seg selv. Hver eneste av disse klare erkjennelser inneholder rikelige motiver til bønn som det høyeste uttrykk for vår fornuft og menneskelighet. Siden vil Gud selv lede oss inn til de uendelige motiver i selve Åpenbaringen.

• Spørsmålet fortsetter: «**JEG FORSTAR GODT BØNNENS VIRKNING SOM MENTALHYGIENISK NYTTIG, MEN SYNS DET ER NOE I RETNING AV BLASFEMI Å ADRESSERE TANKER TIL GUD SOM RETTELIG BURDE VÆRE APPELLER TIL MIN EGEN SLAPPE VILJE TIL Å GJØRE TING JEG GODT VET AT JEG BURDE GJØRE.**»

Det å leve i en tilstand av motstrid mellom liv og sannhet skaper nedbrytende nervøse sykdommer. At bønner er mentalhygienisk nyttig kan lære oss at vi her for en gangs skyld får levende kontakt med dype realiteter. Bønnen er imidlertid ikke, slik vår lytter tror det, en søvn for slappe viljer. Den er en skapende virksomhet og den innebærer en anstrengelse i samsvar med den lov for menneskets liv at alt av verdi må virkes i vårt ansikts sved. Det trenges megen viljestyrke for bare det å be i en hundredel av vårt døgn, femten minutter per dag. Nybegynnere gjør det ikke dårlig om de i sitt lønnekammer klarer å be, la os si, tre minutter hver morgen og tre hver kveld. Å lære gode bønner utenat og gjenta dem flere ganger kan være en god hjelp til å konsentrere tanke og vilje. Å be sammen med andre er likeledes en

hjelp og den felles bønn har av Kristus fått særlige løfter om bønnehørelse. Den høyeste form for bønn er deltaelsen i Kristi egen bønn og offer i Messen.

Vår lytter har rett i at det har lite formål å be Gud om å gjøre det som vi etter Hans lov bør gjøre selv og som Han allerede har gitt oss muligheter for å gjøre. Men også her har bønnen viktige funksjoner: den bør bli en takk for de gode muligheter vi har fått, en bønn om tilgivelse for de muligheter vi har ødelagt, og først og fremst bør den bli bønn om at Gud må motta våre kanskje trivielle ansvar og handlinger som en verdig lovsang til Hans ære. Denne nådens forvandling av vårt liv finner særlig sted i Messen hvor vi forener våre gjerninger og lidelser med Kristi person og frelsesverk. Og hvorfor begrense vårt virkefelt til de muligheter vi nå disponerer? Hvorfor ikke be Gud om å få mulighet til å bli Guds redskaper til det gode også i andre ting?

• OM ANTI-KATOLSK PROPAGANDA.

En lytter fra Haugesund sender oss et utklipp av en artikkel fra Adventistenes organ, «Tidens Tale» (nr. 9, 1956), og ber om en kommentar av den omtale den gir av Den katolske kirke. Artikkelen har overskriften «Verden vil bedrages, så la den bli bedratt» og den stiller sammen en del episoder som utnevnes til typiske uttrykk for katolisismen. En av dem er en Maria-visjon opplevd av en italiener ved navn Bruno. Forfatteren nevner ikke at de kirkelige myndigheter aldri har anerkjent denne visjon, som helt og fullt står for nevnte Brunos regning. Han var for øvrig ifølge artikkelen protestant da han så visjonen, samt, noe artikkelen ikke nevner, kommunist. En annen episode som refereres er de kyniske ord som gir artikkelen dens overskrift, «Mundus vult decipi, ergo decipiatur», og som med Holbergs «Heltehistorier» som kilde (!) legges i munnen på en kardinal fra begynnelsen av femtenhundretallet. Disse særdeles skjønnsomt utvalgte begivenheter stilles så sammen med historier om den amerikanske Father Divine og om en afrikansk profetinne, alt for å bevise at Løgnens fyrste, skapt om til en lysets engel, finnes alle andre steder enn i artikkelforfatterens egen sekt.

Jeg refererer såpass utførlig — ikke for å kommentere, det er neppe nødvendig —, men for å illustrere innstillingen hos dem som vil lete verden rundt og gå hundrevis av år tilbake i tiden for å finne en kompromitterende ytring eller gjerning hos en katolikk. Disse mennesker vil med glede lese gjennom tonn av teologiske verker og gjennom hundre årganger av «L'Osservatore Romano» for å finne en setning som kan illustrere deres fordommer når den blir oversatt til ugjenkjennelighet og revet ut av sin sammenheng. Og når en slik setning eller episode først er funnet, er dens udødelighet og utbredelse over den hele verden sikret, uten hensyn til om den ble hundre ganger motbevist. Det er unødvendig å nevne at i sin ivrige jakt etter avfallet, er disse personer fullstendig blinde for alt det som er normalt og offisielt og fornuftig.

• Vår korrespondent fortsetter: «**DET ER I DET HELE TATT UTROLIG HVOR MANGFOLDIGE OG STERKE FORDOMMER EN FINNER MOT KATOLISISMEN, SÆRLIG UTENFOR OSLO, OG OGSÅ HOS DANNEDE MENNESKER! DER ER EN VISS FARE AT VÅR KATOLSKE OPPLYSNING I NORGE TAR SEG FOR LITE AV SLIKT, OG AT VI ALTFOR UTELUKKENDE HENVENDER OSS TIL DET AKADEMISKE NIVA.**»

BLIKK på TIDEN

...og dens premisser

Vantroen...

■ For vel et år siden ble en av de virkelig betydelige menn i nyere norsk pressehistorie kremert — uten geistlig bistand. Prestens tale ved båren var skiftet ut med en venns minneord, hvor blant annet den avdødes innsats for å øke sin avis' opplagstall inntok en vesentlig plass. Nylig ble en annen fremtredende personlighet, som har ydet norsk kulturliv store og varige tjenester, ført til graven — ifølge avisomtalen under tilsvarende former. Seremonien, hvor dennegang en kjent forfatter inntok prestens plass, var — noe inkonsekvent — innrammet av Bach's «Jesu bleibet meine Freude» og Griegs «Air» av — Holbergsuiten.

Der kan, ut fra en menneskelig respekt som tilkommer både de avdøde og deres etterlatte, pekes på to forståelige momenter i en begravelsesform som nødvendigvis må virke dypt tragisk, iskold og leilighetsvis noe stilløs på det kristne sinn. For det første at et menneske selv, gjennom et uttrykt ønske eller

gjennom sine nærmeste, må kunne få velge under hvilke former det vil møte evigheten. For det annet at der bak denne særlige måte — i denne indifferensens tid — ofte ligger et krav om autenticitet, en trang til å være konsekvent, en vilje til å samstemme ens liv og ens død. Muligens endog i enkeltstående tilfeller en for stor respekt for kirken til at man likeglad testamenterer den de døde rester av et menneskeliv som ellers var kirken forholdt. Her kan den bevisste kristne bare bøye seg i taushet og i en forbønn som aldri sonder

«Der er hendt noe med døden siden Kristus led den.» (Guardini.)

dybdene i Guds barmhjertige veier med den individuelle menneskesjel, her og hinsides døden. Men en gravferd er under disse omstendigheter også en offentlig handling, og tar nødvendigvis karakteren av en bekjennelse vedrørende livets og dødens innebyrd. Og her kan man ikke unngå å bli slått av misforholdet mellom denne alvorlige og insisterende vantroens gestus på den ene side, og det bort imot totale fravær hos oss i Norge av en konsekvent tenkt og begrunnet ateisme på den annen.

Han har utvilsomt rett i at våre opplysninger om det som Kirken virkelig er og virkelig lærer bare når ut til en brøkdel av vårt folk. Men dette er vel tildels et spørsmål om hva som er fysisk mulig for den lille håndfull katolske talere og skribenter. Den flom av forvrengninger som den tilsendte artikkel representerer kan vi ikke gjøre noe ved. 400 års innpodede fordommer og isolasjon gir slike publikasjoner deres rike marked. I vanlige tidsskrifter og aviser kan vi gjøre regning med å få plass til beriktigelser, men ikke her.

■ I den forbindelse er det interessant — og noe forstemmende — å konstatere den unødige dype avgrunn mellom troende og ikke-troende som «Dagbladet» gir inntrykk av med sin tidstypiske serie «Jeg Tror». Både overfor troens og vantroens argumenter og begrunnelser har man i flere av disse innleggene følelsen av å møte mennesker som i en urimelig og unødige grad snakker forbi hverandre. Troen er ganske visst, i kristen forstand, en helt avgjørende og påviselig åndelig funksjon, hvis vesen ikke kan eller skal forveksles med sine rent naturlige analogier. Men den er ikke «irrasjonell», dvs. umenneskelig, eller i sitt vesen «paradoksal», dvs. selvmotsigende. Siden Arne Garborgs patetiske og ubesvarte skrik etter en troens status som ikke *fordrer* men *fullender* menneskenaturen (også dens *ratio!*), ser vi på vår pietistiske kulturgrunn gjentatt inntil monotoni det samme ufruktbare og i sitt vesen bunnfalste alternativ: tro eller viten. Axel Kielland's eller Kristian Horn's nærsynte omgang med hva de tror er religiøs erkjennelse, er i sin skuffende utilstrekkelighet like uvirkelig som professor Sverre Aalen's forte og lettvinde og dessverre sørgelig typiske avskrivning av selve mennesketankens legitime og dyptgripende drama:

«Skal Gud i det hele være Gud, må han etter min oppfatning være slik at han har dimensjoner (*sic!* Gud har nettopp *ikke* dimensjoner!), paradoks, dybde, så at han bringer meg til taushet. En Gud som jeg kan putte i fornuftens vestelomme, kan vanskelig være verdens herre. *Dermed faller igrunnen de teoretiske innvendinger mot den kristne tro bort*». (Vår uthevelse).

Man nøler med å kommentere en bekjennelse. Men her skylder man de mange som står spørrende på kristendommens terskel at prikkene blir satt over i-ene. Tvilen — sinnets nølen overfor trosholdningen — er ikke nødvendigvis en personlig erfaring for oss kristne: kanskje er vi selv vokset frem i en uavbrutt og forholdsvis problemfri barnetro, eller vi har opplevet troen som et plutselig overveldende gjennombrudd på en bakgrunn — ikke av tvil — men av komplett likegyldighet. Men la det være sagt tydelig, at hverken i det første eller det annet tilfelle er den kristne *intellektuelle* (a fortiori teologen) fritatt for ihvertfall *hypotetisk* å gjennomleve og undersøke tvilens drama hos hans ikke-troende med-mennesker. Det er med full rett at man nettopp fra vår munn venter noe mer og noe annet enn et subjektivt og følelsesbetont vitnesbyrd om hvor godt vi har det.

Det er ikke minst i det skjevt artikulerte forhold mellom mysteriet og fornuften, mellom det guddommelige og det humane, mellom nåden og naturen at man må søke forklaringen på kristendommens eiendommelige impotens i norsk åndsliv de siste hundre år. Hva med de kommende hundre? I det aktuelle tidehvert er norsk kristendoms første og største imperativ overfor vantroen å tale — ikke religiøs jargong — men saklig, objektivt, fellesmenneskelig om troen.

Filosofisk gjennomtrekk

■ Inntil svært så nylig kunne selv grånende og lærde akademikere hos oss øyensynlig savne ethvert annet begrep om skolastikken enn den fornøyelige karikatur Fader Holberg laget av den virkelighetsfjerne syllogisme, når han lar Erasmus Montanus med fryktingytende logikk «bevise» at Mor Nille er en sten (hva Mor Nilles tårer og iskolde føtter jo som kjent får ham til å gjøre om igjen fortest mulig!). Etterhvert har Thomas av Aquin og hans samtid, i elementarbøker over middelalderens åndshistorie (det gjelder for eksempel verker av professorene Johan Schreiner og Arne Næss) fått den plass som tilkommer dem i en likevektig fremstilling. Og ut over dette har særlig professor A. H. Winsnes gitt de unge akademikere verdifulle inntrykk av thomismens posisjon og aktualitet i

samtiden. Stadig oftere ser man denne stillferdige nyorientering bære en og annen liten frukt i vårt beskjedne filosofiske miljø.

I «Morgenbladet» (20. mars) anmelder Gordon *Hølmekabb* en essaysamling av (jesuitten) Fr. *Copleston*, og sier her blant annet:

«Innen kristen tenkning i moderne tid er der ingen retning som har rykket frem med større velde enn ny-thomismen. Ens forhold til den kan være dette eller hint, men om én sak kan man uten større vanskelighet forvisse seg: Et visst kjennskap til ny-thomistisk filosofi er uomgjengelig om man ønsker å orientere seg i samtidig kunstfilosofi. Det skolastiske motto «der må sondres» har vist seg meget fruktbart på et område vi lutheranere i pinlig grad har latt ligge brakt».

Ute i samme ærend er også Lars Roar *Langslet* i en vurdering av professor Johan *Torgersens* nylig utkomne bok om utviklingslæren, som han forøvrig ellers har adskillig godt å si om:

«For straks å ta noen mer konkrete innvendinger: Det hender undertiden at Torgersen gir seg noe ubetenkt ut på områder som han tydeligvis mangler orientering om, og han ender da i eiendommelige påstander. På side 401 kan han f. eks. skrive at det er «tankens middelalder som fremdeles gjør opprør mot vitenskapen, kamuflert som myter eller moderne former for skolastikk». Professor Torgersen burde vite at nettopp den autentiske skolastikk, med sin sterke sans for logisk klarhet, skarpe distinksjoner og definisjoner, og med sin understrekning av det empiriske som grunnlaget for all erkjennelse, utgjør en viktig forutsetning for moderne vitenskapelig tenkning, — og hvis han for alvor tror at det er den moderne skolastikk som bekjemper vitenskapen, må han være mildest talt dårlig orientert. Det er litt av et symptom at nyskolastikkens ledende tenker, Jacques *Maritain*, er utdannet som biolog».

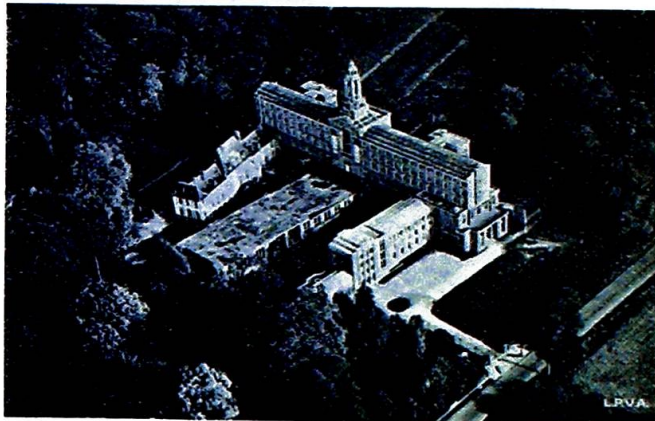
Kirkepolitisk realisme

■ «Kirkepolitikk» er et nødvendig, men ofte bedrøvelig begrep. Man kan være ganske rolig, — vi forsømmer desårsaks ikke — på verdensplanet — å gripe i vår egen barm! Det er en av fordelene ved vårt beskjedne katolske nærvær i de nordiske land at vi er bortimot totalt fritatt for å tumle med politiske problemer *qua* kirkesamfunn. Her bærer den lutherske kirke i sannhet dagens byrde og hete i sitt forhold til statsmaktene, et forhold som rummer alle nyanser fra omfavelse til kvelertak, og hvis begrunnelse ihvertfall fra statens — det vil si regjeringspartiets — side hviler på en mangeslunget og ikke alltid så kristelig tankegang.

Nu har statskirkeordningen nylig vært oppe til debatt i Studentersamfundet i Oslo. I et foredrag fra kirkelig hold har den fått hva man nærmest må kalle en betinget dom — med prøvetid: Den vil fremdeles kunne regne med støtte i kristenfolket hvis myndighetene — det vil igjen si: regjeringspartiet — tar skjeen i en annen hånd. Og det kommer myndighetene trolig til å gjøre — i den nøyaktige minimumsutstrekning som må til for at bruddet inntil videre kan unngås — ikke mer. Det er en kirkepolitikk som ikke byr på dype mysterier for noen.

Hva man egentlig ofte savner i denne debatt er evnen og viljen til å se ordningen i et videre historisk og sosiologisk perspektiv. Vi er jo ikke alene om problemet. Alt tyder i virkeligheten på at Norge i dette som i andre liknende strukturspørsmål kommer til å følge Vestens alminnelige utvikling i stadig økende tempo. Og det er en utvikling som både på katolsk og protestantisk grunn i stadig større grad avskriver statskirkesystemet som utlevet, ut fra en mental utvikling som går helt tilbake til det 16. århundres humanisme, og som siden den franske revolusjon gjør seg politisk gjeldende i vår sivilisasjon med tilsynelatende uimotståelig kraft. Fremtiden synes uvegerlig å tilhøre hva Jacques *Maritain* kaller demokratiets «religiøse pluralisme», som i det store og hele svarer til det (nord-)amerikanske system. Både det katolske Spania og det protestantiske Norden representerer her i

Retrett i Le Saulchoir

Dominikanerklosteret Le Saulchoir utenfor Paris.

Som i fjor sommer vil der i år i slutten av juni måned bli arrangert en *spesiell retrett* for skandinaver i Le Saulchoir — det store dominikanerklosteret som ligger ved Seinen tre mil utenfor Paris.

Retretten begynner onsdag 26. juni om aftenen, og avsluttes søndag 30. juni. Den blir ledet av pastor M. Gabriel VAN-NEUFVILLE, og foredragene vil bli holdt på norsk. Såvel katolikker som ikke-katolikker er hjertelig velkommen.

Under retretten vil deltagerne kunne tre i kontakt med unge dominikaner-studenter fra Danmark, Sverige, Finland og Norge, som for tiden får sin utdanning i Frankrike.

Prisen for innlosjeringen (full enkel pensjon) — i «Couvent de l'Epiphanie» for kvinner, i Le Saulchoir for menn — skulle dreie seg om 850 franske francs pr. dag.

I forbindelse med retretten blir der søndag 30. juni planlagt en «skandinavisk dag» i Le Saulchoir, med bl. a. overvåring av klosterets høymesse, felesmiddag, omvisning i klosteret og orientering om dominikanerordenen og livet i et dominikanerkloster. Skandinaver bosatt i Paris er særlig velkomne.

*

Påmeldingen til retretten samt til den skandinaviske dag kan sendes før den 10. juni til: *Frater Thomas M. Dabl, Le Saulchoir, Etiolles par Soisy sur Seine (S et O), Frankrike.*

Oversikt over kommunikasjonene Paris—Le Saulchoir sendes direkte til interesserte ved påmeldingen.

grunnen «reaksjonære» strukturer i forholdet mellom stat og kirke.

For sin del har katolsk statstenkning forlenget, ut fra rike og positive erfaringer ikke bare i USA, men i Frankrike (siden 1905) og i Tyskland, trukket vidtgående konsekvenser av utviklingen, for eksempel i det konkordat som i 1940 ble sluttet mellom Portugal og Den Hellige Stol. En av de positive erfaringer, ikke minst i Frankrike, når det gjelder skilsmisnen mellom stat og kirke, er at bruddet for sistnevnte ikke bare betyr armod, skoleproblemer og tilbakefall fra den offisielle og nominelle styrke til de faktiske effektiver, men også renselse, fordypelse, frihet, fornyet åndelig kraft og ekspansjonsevne. Vi tror at de som føler ansvaret for kristendommens fremtid i Norge gjør klokt i å forberede og utbygge den skanse som svarer til kristendommens faktiske grep på sinnene og hjertene snarere enn til folketellingskjemaene, og som de kan komme til å måtte bemanne i en temmelig overskuelig fremtid. Den improviseres nemlig ikke. *Fr. Candidus.*

TYSK
NOBELPRIS-
KANDIDAT:

Gertrud
von
Le Fort

Av
SVEN STOLPE

Gertrud von Le Fort.

Det fins vel neppe noen grunn til å klandre Svenska Akademien for dens valg av litterære Nobelpristagere. Stort sett har — iallfall i de senere år — dens fremragende litterære kjennere truffet utmerkede valg. At Paul Claudel ble forbigått, synes å ha berodd på Martin Lamms avvisende holdning til hans bok om Det moderne dramaet: den høyt dannede og tolerante jødiske litteraturhistorikeren skygget en smule for det bastant katolske hos den franske mesteren. Kanskje er det noe av samme grunn som gjorde at den tyske forfatterinnen Gertrud von Le Fort, hvis «*Erzählende Schriften*» nettopp var kommet ut i tre prektige bind hos Ehrenwirth-Insel Verlag, München, heller ikke hitil var kommet på tale. Hun skulle ellers om man tør dømme, bedre kunne forsvare en så høy utmerkelse enn f. eks. Pearl Buck og Grazia Deledda, to ytterst middelmådige skribenter.

Gertrud von Le Fort er født i 1876 og vant sin berømmelse ganske sent, eller i femtiårsalderen. Hun tilhører en fransk hugenottslekt fra Frankrike, men etter en tid i Russland bosatte hun seg i Tyskland, hvor hun kom i kontakt med tysk høyadel. Hennes mor er en Wedel-Parlow. Hun studerte opprinnelig protestantisk teologi og har bl. a. utgitt Ernst Troeltschs posthume «*Glaubenslehre*». Hennes store roman som på svensk heter «*Veronikas svatteduk*», ble en internasjonal suksess og rost særskilt høyt av den franske kritikken med Charles du Bos i spissen. I Norden var Fredrik Paasche interessert i den. Den skildrer en ung pike som sammen med sin mormor bor i Rom, og her utsettes for en dramatisk kamp mellom den goetheanske hedenske humanisme som mormoren stolt representerer og den mektige kristne arv som taler til henne fra alle Roms katolske minnesmerker, kirker og tradisjoner. Boken som er en av litteraturens skjønneste Romaskildringer, slutter med pikens omvendelse. (Dens fortsettelse «*Kranz der Engel*» er kunstnerisk svakere.)

For vårt publikum har en annen av Gertrud von Le Forts bøker en særlig interesse, «*Die Magdeburgische Hochzeit*». (Utkommet også på norsk — anmeldt i St. Olav nr. 23/24—56.) Den skildrer Tillys erobring av byen Magdeburg, som ble heltemodig forsvart av den svenske oberst Falkenberg. Det er en dramatisk beretning der Tillys skikkelse avtegner seg med særskilt storhet, og slutten, hvor en protestantisk prest lytter til de katolske troppers jublende «*Te Deum*» etter seieren, er fylt av en stor forsonlighet og en stor lengsel etter en slutt på de kristne broderstridighetene. Gertrud von Le Fort har også skrevet en roman, «*Der Pabst im Ghetto*», som gir bakgrunnen for det store skisma og pavene som bekjemper hverandre. Men sin egentlige innsats har hun i de senere år frem for alt gjort som novellist. For svensk publikum er hennes novelle «*Die letzte om Schafott*» blitt kjent fordi Bernanos har laget en filmscenario av den som senere er blitt utformet til et teaterstykke «*Karmeliterna*». Dette vakte en del oppstandelse og undring da det ble fremført av Karin Kavli i Göteborg. Novellen bygger på historien, men dens vakreste scener er diktet til av Gertrud von Le Fort. Den unge klostresøster kan flykte, men da hennes søstre går mot henrettelsesstedet, istemmer hun selv deres sang, og dermed anger, og dømmer seg selv til døden.

Gertrud von Le Fort har skrevet en hel rekke slike ytterst vel gjennomarbeidede noveller, som man med glede leser om i det nye opplags tredje bind. Ofte velger hun emner fra antikken og middelalderen, og hennes stil er umodernistisk. Hun er opplært i den klassisistiske tyske kunstprosaen og elsker den velberegnete kadensen, det gammeldags verdige og sirlige sproget.

Enda er Gertrud von Le Forts største innsats en annen. Det nå foreliggende trebindsopplaget omfatter som sagt bare de fortellende skriftene. Lyrikken — diktene til kirken og diktene til Tyskland — faller altså utenfor. Det samme gjør også forfatterinnens eneste teoretiske arbeide, som er hennes mesterstykke, og hører til det moderne Tyskland som kan sidestilles med den store kristne forskningen i Frankrike. Boken som er ganske liten av omfang, heter «*Die ewige Frau*», og gir en dypsin- dig, men ikke så lett tilgjengelig kristen tolkning av kvinnens rolle i historien, også i frelsens historie. I det passivt mottagende så antikken bare noe fornedrende. Kirken ser her det religiøse grunnelementet: «*Mennesket kan ikke selv prestere noe for sin frelse utenom sin vilje til selvutslettelse. Marias «fiat» (:det skje!) er religionens urformel* Overalt i historien der kvinnen er mest seg selv, er hun — hengivelse. Kvinnes innsetser er religiøse. En kvinne som sviker sin kosmiske plikt som er hengivelse, begår et forræderi, uhyggelig tegnet av Kleist i «*Penthesilea*». Den spesielt mannlige forvillelse i vår kultur, er selvfrelsingstanken oppfattet som skapertanke. Men det egentlige skapende «*kan bare mottas*». De apokalyptiske rytteres verden er dypest sett den kvinneløse verden — en verden der det ikke lenger finnes et «*fiat*» for mannen. «*Det er verden uten Gud, som når den skal hvile på mennesket alene, antar en destruktiv karakter.*» Ta bort det kvinnelige element, og kulturen blir selvforherligende og steril. Sann

Trafikkulykkene et moralsk problem

Av John C. Ford

Hver time døgnet rundt blir 4 mennesker drept på de amerikanske hovedveier, og 150 blir skadet. I året 1955 ble 38 300 mennesker drept og 1.3 millioner skadet, ofte på grunn av uforsiktighet. Bilene har hittil drept flere amerikanere enn alle de kriger landet har hatt del i.

I oktober 1955 holdt selveste paven en tale til Det internasjonale veiforbund (The International Highway Federation), om å utvise forsiktighet og hensynsfullhet på landeveiene. Mange syntes det var utmerket at paven tok seg av et så aktuelt og påtrengende spørsmål, særlig de som mener at Kirken alltid er mer interessert i gamle enn i moderne problemer. Og mange mente det måtte være en god idé om biskopene tok affære overfor trafikksyndere.

Men slike forslag kommer fra folk som misforstår Kirkens virkelige misjon. For en theolog er det utenkelig at våre biskoper noensinne skulle ty til kirkelige sanksjoner overfor trafikksyndere. En rekke opplagte innvendinger melder seg øyeblikkelig. (Forfatteren redegjør for virkeområdet for den kirkelige strafferett — et avsnitt som har ubetydelig aktualitet her i Norden i denne forbindelse.)

Problemets moralske karakter.

Den skrekkinngyvende statistikk som vi nevnte ovenfor betyr intet hvis den ikke sees i forhold til det antall personer som ferdes i bil, og det antall mil som bilene tilbakelegger. Alle beklager naturligvis det stigende antall dødsfall på landeveiene, og vi vet at vi må gjøre noe med det. Men vi bør også merke oss det gledelige faktum at rent forholdsvis viser statistikken en bedring. Skjønt vi har seks ganger så mange motorkjøretøyer nå som i 1921, og de kjører elleve ganger så mange mil, er dødsfallene pr. mil i dag bare en fjerdedel av hva de var i 1921. Dengang var det 25.3 pr. 100 millioner engelske mil, mens det i dag er 6.4. Denne betydelige bedring er oppnådd uten bistand fra noen kirkelig lov om straff for trafikksyndere.

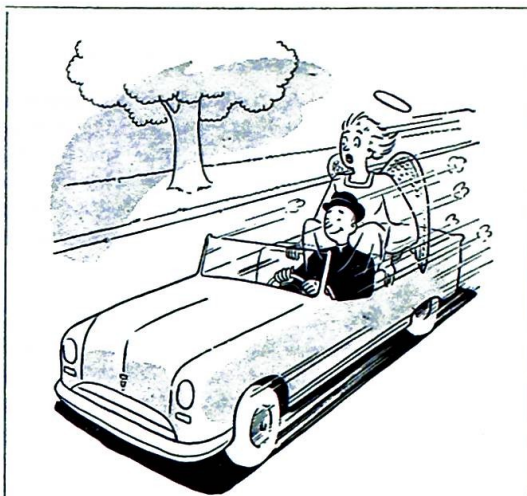
Ingen tror jo for alvor at *alle* trafikkulykker kan forhindres, de kan like lite avverges i sin helhet som menneskelig skrøpelig og mangelfullhet kan avverges. Når vi aksepterer motorkjøretøyet som en del av vår sivilisasjon, aksepterer vi også nødvendigvis den porsjon risiko som er forbundet med det, innbefattet den som skriver seg fra menneskelig ufullkommenhet.

Da pave Pius XII holdt en tale til den første verdens-kongress om forebygging av ulykker i industrien, sa han følgende angående de menneskelige og moralske faktorer:

skapelse er åpenhet for Guds skapermakt. I denne mening er menneskelivets genuine øyeblikk «kvinnens time, den time da det skapende mennesket direkte medvirker i den ensomt virkendes verk».

Denne antydning kan gi en forestilling om dybden av den kristne tanke som den edle og forfinede dikterinne utgår fra også i sitt skjønnlitterære skaperverk.

Sven Stolpe.

I De forente stater har det pågått en livlig diskusjon i pressen i det siste omkring trafikkulykkene da det var blitt foreslått at katolske biskoper burde kunne pålegge dårlige sjåførere en eller annen form for kirkelig straff. I det katolske tidsskrift «America» gir John C. Ford en utredning om spørsmålet som kan interessere alle land med trafikkproblemer.

«Ethvert menneskelig arbeide medfører en viss risiko, den kan være fysisk, økonomisk eller moralsk. Denne risiko kan, ja må aksepteres, når den ikke overskrider fornuftens og rimelighetens grenser. Menneskene finner faktisk en virksom psykologisk stimulans i en slik utfordring. På den annen side må ingen utsette sin egen eller andres helse for fare, og ikke risikere sitt eget eller andres liv, uten at det foreligger alvorlige grunner for det.»

Det moralske problem i forbindelse med trafikkulykker blir da å finne ut om risikoen har vært holdt innenfor rimelighetens grenser, hvor stor skylden er når det forsettlig er blitt tatt ufornuftige sjanser, og på dette grunnlag så avgjøre hva som er galt og rett. Men det oppstår også et annet moralsk problem: nemlig å få menneskelige vesener til å *handle rett og unngå det gale*. Og her kommer inn det stedsevarige spørsmål om motiver, idealer og Guds nåde, om den gamle Adam i kamp mot den nye skapning i Kristus. Åndelige straffesanksjoner fra Kirkens side er synligvis ikke den mest effektive løsning på et slikt problem.

Paven om sjåførenes ansvar.

Men, — vil noen spørre — kan ikke Kirken på noen måte heve sin røst mot den forferdende nedslaktning? Kan den ikke bidra med noe som helst for å få en nedgang i dødelighetsstatistikken?

Kirken *har* latt sin stemme høre flere ganger og på flere steder, men tydeligst gjennom sitt overhode, paven selv, da han holdt tidligere nevnte tale til Det internasjonale veiforbund.

Paven fremhevet ikke sanksjoner og straff. Han omtalte derimot trafikksikkerheten som en viktig del av den *samfunnsmessige oppdragelse*. Han etterlyste en bedre skolert offentlig mening. Han lot det komme frem at Kirken kan hjelpe til med å fremme en slik oppdragelse til god samfunnsånd ved å gi den sin aktive oppmuntring. Den samfunnsmessige eller sosiale oppdragelse burde ikke bare bestå i å lære opp unge sjåførere til

Pius XII om forsiktig kjøring

Det internasjonale veiforbund (The International Highway Federation) utfører et viktig arbeide ved å oppdra til og utvikle en god samfunnsånd. Vi mener med det en høyt utviklet ansvarsfølelse hos alle som ferdes på landeveiene... Det er nødvendig å få alle til å forstå den alvorlige plikt de har til å respektere andres liv. En gagnlig frykt for øyeblikkelig og virksomme straffeforholdsregler vil utvilsomt bidra til å nå dette mål. Men politiet alene kan ikke avverge alle de farlige situasjoner som oppstår ved at sjåfører som ofte ikke er herre over seg selv, raser av sted besatt av fartsgalskap. Hver enkelt må pålegge seg selv en streng selvdisciplin, i overensstemmelse med de generelt gjeldende regler. De ofte dramatiske følger av at trafikreglene krenkes, gjør dette til en langt mer alvorlig forpliktelse enn folk i alminnelighet forestiller seg. Bilkjørere kan ikke stole bare på sin egen dyktighet og påpasselighet, de må også sørge for en viss sikkerhetsmargin, slik at de kan nøytralisere uforsiktede kjøpere og uforutsette vanskeligheter.

større hensynsfullhet, men søke å utvikle en trygghetsbevisst atmosfære på landeveiene.

En kunne her følge pave Pius XII's råd ved å forsøke å utvikle en sans for sikker og hensynsfull kjøring både hos unge og eldre. Vi kunne ta all prestisje bort fra farten og flytte den over til sikkerheten, få den offentlige mening til å sensurere fartsdjevle, kubikksjarmorerne og alle de eldre som kjører som halv voksne lovovertridere.

De som lyttet til pavens tale vil ha merket at han lot være å komme med beskyldninger om synd. Han la i stedet vekten på nødvendigheten av å utvikle sansen for hvert enkelt menneskes alvorlige plikt til å respektere andres liv. Dette er helt enkelt den moralske forpliktelse som naturloven pålegger oss alle, nemlig ikke å ta ufornuftige sjanser.

Det er ikke nødvendig å true med noen som helst slags straff i forbindelse med en slik moralsk appell. Der er intet som taler for at slike trusler er mer virk-

«Det var min feil, pastor!»
— «Nei, det var min!» —

Døde av slag like etter sin bispevigsel

I mai ifjor ble professor i dogmatikk ved presteseminarieret i Osnabrück, dr. Franz Demann, utnevnt til den avdøde biskop Wilhelm Bernings etterfølger som biskop i Osnabrück. Opprinnelig var bispevigsel og den høytidelige innsetting fastsatt til 14. september siste år, men få dager forut ble biskop Demann rammet av et hjerte-angfall som krevde et lengre sykehusopphold. Bispevigsel-dagen ble så fastsatt til 27. mars i år — og samme dag innhentet døden den nyvigslende biskop. Det hendte mens han etter ceremoniens slutt i domkirken velsignende var gått nedover kirkeskipet og foran portalen lyste velsignelsen over de tusener som sto utenfor på domplassen. Han falt sammen nettopp i det øyeblikk han senket hånden ved den avsluttende velsignelsesgest. Forsamlingen inne i domkirken, intet anende om det som var skjedd, sang ennå takkehymnen «Store Gud, vi lover deg», da de jublende kirkeklokker med ett gikk over i tunge sørge-slag, og de tilstedeværende biskoper, prester og øvrige forsamlede kunne neppe tro meddelelsen biskopen av Münster, dr. Michael Keller overbragte gjennom høytalerne. Det sier seg selv at begivenheten gjorde det dypeste inntrykk på alle som hadde tatt del i den forutgående høytidsakt.

Den nyvigslende biskops avsejlede legeme ble lagt på en bære i den biskoppelige residens, og han var iført de samme pontifikalier som han nettopp var blitt viet i. — Biskop Demann var født i 1900.

Kringkastings-konsert av pater Thoralf Norheim

Fredag 3. mai kl. 17.45 vil pater Thoralf Norheim O.P., spille to større klaverkomposisjoner i Norsk Rikskringkasting. Konserten som strekker seg over 25 minutter, omfatter Johan Sebastian Bachs «Tocatta con fuga» i d-moll og «Tocatta et Variations» av den sveitsisk-franske komponist Arthur Honegger, som døde for omkring et år siden.

somme enn en positiv appell til de kristne dyder så som hensynsfullhet, måtehold og — ridderlighet. Og en slik appell kan i motsetning til kirkelige straffemetoder, som bare kan anvendes overfor Kirkens egne tilhengere, nå alle mennesker av god vilje.

Derimot kan Kirken heve sin røst blant katolikkene i særdeleshet ved hjelp av skriftestolen, prekestolen, skolene og den katolske presse, og få liv i de samvittighetene som ikke later til å ense det moralske ansvar som følger med å sette seg bak bilrattet. Foreldre, prester og andre autoriteter kan ganske enkelt ved å være gode eksempler bidra meget til slik opplæring.

Trafikkulykkene er såpass flokete, og medfører så mange faktorer, både forutsette og uforutsette, at det kreves samarbeide fra mange hold skal det finnes brukbare løsninger. Bilkonstruktører, veiingeniører, politifolk, jurister, lærere, prester og endog psykiatere — sjelelig angst og sykdom er skyld i mangen ulykke —, alle kan bidra med sitt.

En ting kan vi være forvisset om: Samme hvilke anstrengelser som blir gjort, så vil det inntreffe ulykker. Men når dødsfall pr. mill. i USA er blitt redusert til en fjerdedel av hva statistikken viste i 1921, burde en kunne redusere ulykkene til en fjerdedel igjen av nåtidens. Fart og kraft er de hovedsakelige faktorer, og de er kontrollerbare faktorer!

Den syngende jesuitt

På scenen i Europas største kinolokale, Gaumont-Palace i Paris, med sine 6000 plasser, kunne man i vinter se en prest i sin sorte talar og med en gitar i hånden stå urørlig mens en stormende applaus bølget opp mot ham.

Pater Aimé Duval er 38 år gammel og prest i jesuitterordenen. Han er fra Vogeserne og lever for tiden i et kloster i Nancy hvor han komponerer sanger og spiller og synger dem inn på grammofonplater. Uten noen som helst reklame er han på mindre enn to år blitt champion blant de nålevende franske sangkomponister. Den første grammofonplaten, «Seigneur mon ami — Herren er min venn», hadde en kolossal suksess, over 45 000 plater ble solgt på noen få måneder. Han har nå skrevet og komponert omkring 20 sanger, og alle selges i enorme mengder. 10 nye er under forberedelse.

Pater Duval synger på 9 sprog: fransk, latin, tysk, engelsk, hawaisk, spansk, baskisk, italiensk, russisk! Og han spiller piano, trekkspill og gitar. Han er en helt usedvanlig musiker i den populære genre, sangtekstene hans er enkle og naive, men har en charmerende poetisk karakter. Rytmen er synkopert og minner om negro spirituals. Alle hans sanger appellerer til følelsene, og ved å understreke den religiøse verdi som alle dagens små hendelser kan ha, orienterer de hjerte og sinn mot det hellige. Pater Duval er sønn av en bonde, og temaene i hans sanger er som oftest barndomsminner, landsbyen hvor han vokste opp, arbeidet på markene, gleden ved arbeidet, håpet om bedre dager, osv. Der er også sanger om søvnløse netter, om triste kvelder — eller om de elskende: «Overalt er det dans, fornøyer, men jeg søker bare *Ditt ansikt* i alt dette.»

Pater Duval foretrekker foreningslokaler og populære kaféer fremfor Paris' store musikk-haller, selv om man her har lokket med fristende honorarer. Han lever sine sanger når han tolker dem og river sine tilhørere fullstendig med. I Gaumont-Palace ble det en kjempesuksess. Flere tusen ungdommer var kommet til kirken der for å delta i en årlig messe for gymnasiaster, og pater Duval holdt prekenen. Senere på dagen, da han forlot kinolokalet etter å ha foredratt sine sanger, styrtet hundrevis av unge seg over ham for å få hans autograf. Det ble en ubeskrivelig hurlumhei i Monmartres gater, og en eldre herre som ble vitne til det ville oppløpet, men ikke ante hva det gjaldt, så forferdet mot himmelen, og utbrøt: *Enda mer Rock and Roll-ødeleggelser!*

Men nei... «Herren kommer igjen» — hadde pater Duval, Guds trubadur, nettopp sunget.

GEORGES ROUAULT:

De nobleste motiver trekkes ned av en lavtstående ånd, men enkle og beskjedne realiteter kan høynes og forherliges. En såkalt mindreverdige kunst kan plutselig finne sin forløser.

(*Ecrits*, 1921.)

Fransiskushjelpen

Som kjent ble det ifjor høst — i samråd med Oslo Katolske Menighetspleie og sogneprestene — opprettet en ny sosial institusjon i Oslo: «Fransiskushjelpen». Dens formål skulle være foruten å hjelpe dem som trenger det, også å aktivisere de enkelte menighetsmedlemmer i utøvende nestekjærlighet.

Nylig har ledelsen sendt ut et nytt rundskriv, og selv om dette alt har nådd de fleste av våre lesere i hovedstaden, kan det ha sin interesse også for vår øvrige lese-krets å se hvilken form for hjelp den driftige institusjonen leger an på å yte. Den har nemlig siden vi sist skrev om den (Nr. 2. d. å.) kunnet åpne sitt eget kontor, og som regelmessige annonser her i bladet har vist, ligger det i St. Frans' eget hovedkvarter i Oslo, Urtegaten 29, med kontortid alle hverdager unntatt lørdag.

Altså: Fransiskushjelpen vil gjennom sitt kontor bistå med alle opplysninger av sosial art, f. eks. ordning av trygder, utfylling av skjemaer eller henvisning til de rette instanser der kontoret selv ikke kan hjelpe. Kontoret har sin egen sosialkurator.

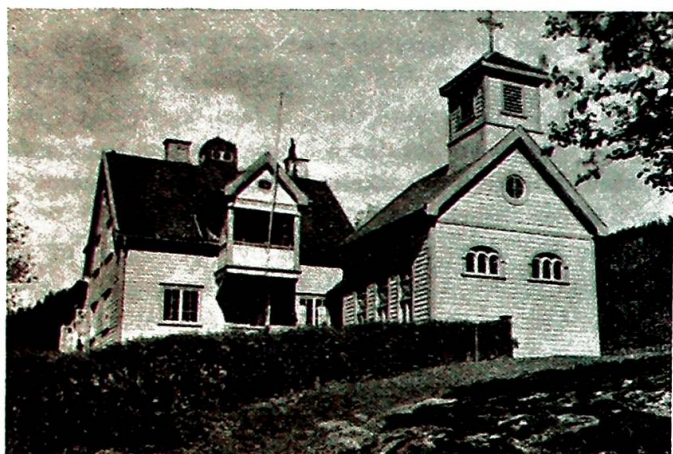
Det er så ønskelig at hjelperne skal tre støttende til med praktisk hjelp der det er nødvendig. Det kan være små ting, som å gå ærend for en eldre som er dårlig til bens, av og til kjøring til kirke, hjelpe til med stell i sykdomstilfelle, det være seg hos en ensom, en eldre, en syk mor med småbarn eller under andre omstendigheter. Så langt det er mulig, vil man også bistå dem som trenger barnevakt om kvelden.

M. h. t. barnevakt under høymessen om søndagene har kontoret påtatt seg ansvaret når det gjelder St. Dominikus og St. Hallvard kirke. Under høymessen i St. Olavs kirke vil man som før kunne sette barna hos Søstrene ved St. Josephs Institutt. Det er nå bare å håpe at foreldrene vil benytte seg av ordningen og sammen komme til kirken om søndagene.

Med glede leser vi i rundskrivet at man også har funnet en ordning med et legekontor, idet Fransiskushjelpens lege, fru Margrethe Wehn, heretter vil ha kontortid på Vor Frue Hospital hver torsdag kl. 18—19. Det åpnet 4. april. Legen gir gratis råd og hjelp, og virksomheten er tenkt som en katolsk familierådgivning.

Det understrekes videre at all hjelp fra Fransiskushjelpen er gratis, men at man utover dette dessverre ikke har anledning til å støtte direkte økonomisk.

«Vi har en baktanke med dette brev», leser vi til slutt: Vi håper at hver enkelt av dere skal bli vår indirekte medarbeider. Det kan dere bli ved å være våkne overfor deres medmenneskers vanskeligheter. Der hvor dere selv ikke kan hjelpe, er det jo mulig at vi kan komme til hjelp, men det kan vi ikke uten at dere gir oss beskjed om det. Dere gjør oss en stor tjeneste ved å huske på Fransiskushjelpen som deres egen organisasjon, og bruke den når det trengs.»

Det ideelle Sylling hvor den første norske sommerskole vil holde til.

I snart ti år har Nordens Unge Katolikker hatt sine årlige tilbakevendende sommerskoler som for hvert år har samlet fler og fler elever og er blitt en virkelig suksess. Fra Norge har tilgangen på elever til disse interskandinaviske sommerskolene vært så stor at Ungdomsforbundet nå har funnet at tiden er inne til å arrangere en egen norsk sommerskole i 1957. Den norske sommerskolen skal danne grunnlag for deltagelse i de interskandinaviske skolene, som fra nå av bare kommer til å ta imot elever som allerede har deltatt i en eller flere skoler de foregående år.

Sommerskolen 1957 blir her i Norge holdt i Sylling i dagene 23.—30. juni. Den vil ta imot alle unge katolikker over 15 år som har lyst til å delta.

Skolens geistlige leder blir pater Th. Patfoort, O. P., skoleleder Kjell Ruyter, praktisk leder Inge Prestkvern.

Hovedfagene blir: 1) *Trosliv*, v/ Elsebet Kieler, Danmark. 2) *Katolsk ekteskap*, v/ lege Margrethe Wehn. 3) *Sang og liturgi* v/ pater Th. Patfoort. 4) *Katolsk Aksjon* v/ Helge Müller. 5) *Kirkens sosiale arbeid* v/ pastor André Hæck. Andre foredragsholdere vil også gjeste skolen, og de forskjellige emner vil bli diskutert. Hver dag vil bli avsluttet ved leirbålet.

Prisen for hver deltager er meget overkommelig: kr. 50 for hele kurset, undervisning og opphold iberegnet. Stipendier kan oppnåes ved henvendelse til *Ungdomsforbundet, Akersveien 5, Oslo*. Til samme adresse sendes også innmeldelsen som foretas på nedenstående blankett.

INNMELDINGSSKJEMA

Jeg melder meg herved til

Norsk Sommerskole på Sylling i tiden 23.—30. juni.

Navn	Alder
Adresse	(Konvertert år) ..
.....	Stilling
Ungdomsforening	Utdannelse
Tillitsverv	Gift/ugift
Deltagelse ved tidligere skoler	
..... den 1957

Underskrift.

En samtale med Ungdomsforbundets formann

Her hjemme har vi etter hvert kommet til å sette *skole* og *katolsk ungdom* i forbindelse med hverandre. Siden den skandinaviske «Lederskole» startet sin virksomhet for en rekke år siden, har vi med jevne mellomrom bragt reportasjer fra ungdommens skolevirksomhet.

— Det høres kanskje ensidig ut, sier formannen i Norsk Katolsk Ungdomsforbund, Kjell Ruyter. Nå er det ikke så at vi *bare* driver skolevirksomhet. Men det er blitt slik etter hvert, at skolene kommer i forgrunnen. Vi er såpass få, og vi rekker så lite, at vi ganske enkelt er nødt til å satse på det vi mener er det viktigste.

— *Og det mener dere altså at skolevirksomheten er?*

— Ja, ubetinget. Nå er det forresten ikke helt dekkende å kalle kursene våre for skoler. Det er nok så at vi forsøker å formidle kunnskaper. Og det tar vi alvorlig. Vi har erfarne og dyktige lærere, og det er ikke helt små kunnskapsmengder elevene får. Det er både bredde og dybde i undervisningen. Men skolene gir mer enn det. Vi blir rystet sammen til en eneste kameratflokk. Det er noe eget ved dette å møtes til daglige messer i et provisorisk kapell, å knele sammen på et hardt tregulv. I en ukens tid er vi samlet i et helt igjennom katolsk samfunn. Vi arbeider systematisk med vår tro, og jeg er sikker på at hver eneste elev reiser fra skolen med en styrket trosbevissthet.

— *Er ikke skolene et skandinavisk samarbeid?*

— Til dels. Vi har først og fremst den nordiske skole, som holdes hver sommer i ett av de skandinaviske land. Inntil i vinter hadde vi nordmenn ingen annen skolevirksomhet. Men nå er vi akkurat i ferd med å ta et nytt skritt.

— *Vinterskole?*

— Ja, vi startet en vinterskole i fjor, for øvrig etter dansk mønster. Skolen holdes en rekke søndager i vinterhalvåret, med ungdom fra Oslo og omegn — for øvrig med stor deltagelse fra Porsgrunn. Men som det fremgikk av siste nummer av *St. Olav* har vi også noe annet nytt på tapetet, nemlig en intern norsk sommerskole. Det vil også bli innbudt elever fra Danmark og Sverige. Det viste seg i fjor at deltagelsen til den skandinaviske skolen var så stor at vi nesten ikke fikk plass til alle. Det fikk oss til å våge et nytt skritt — til en norsk sommerskole. Vi har vært så heldige å få bruke Kirkens eiendom på Sylling. Der vil skolen bli holdt en uke fra *St. Hans*, med tilsluttende generalforsamling for Ungdomsforbundet.

— *Det blir litt av et eksperiment?*

— Ja, det får en vel si. Men vi er ikke så redde for eksperimenter på dette området. Vi er spente, men optimistiske. Skolene er det beste vi har i ungdomsarbeidet. I mye av det vi driver med, føler vi oss sørgelig utilstrekkelige. Vi får ikke allting til å gli som vi vil. Men når vi inviterer til en skole — så kommer ungdommen. Om og om igjen. Det må da bety noe? Vi tar det iallfall som en pekepinn, og fortsetter på den veien.

— *Et orlite spørsmål: Hva venter dere av dem som*

PEN-FRIENDS

Ungdomsforbundet får stadig henvendelse fra ungdom i mange land som ønsker å korrespondere med norsk katolsk ungdom. Fra Danmarks Unge Katolikkers styre er det kommet konkrete forslag til en slik brevveksling, derfor oppfordrer

vi alle som måtte være interessert i å korrespondere med unge katolikker fra andre land, til å sette seg ned og skrive de nødvendige, personlige opplysninger og sende dem til: *Ungdomsforbundet, Akersveien 5, Oslo*.

UTLANDET

VATIKANET

Paven reiser ikke til Lourdes.

Rykter om at paven skulle reise til Lourdes i anledning av at det neste år blir 100 år siden åpenbaringene, verserer stadig i forskjellige land.

Det er nå bekjentgjort fra pålitelig hold at pave Pius XII selv som svar på en direkte forespørsel, har erklært en slik reise for umulig.

Visepresident Nixon hos Paven.

De forente staters visepresident, Mr. Richard Nixon og hans frue ble motatt i audiens av pave Pius XII i midten av mars.

Paven holdt en kort tale på engelsk hvor han bl. a. sa at bare rettferdighet kan bevirke en sann fred, og at rettferdigheten bare blir en illusjon hvis den ikke støtter seg på Guds lover. Videre omtalte han president Eisenhower med rosende ord for den tillit han inngir ved oppriktig og på en naturlig måte å gi uttrykk for sin gode vilje.

«Hvordan skulle man håpe at mistroens mørke vil forsvinne, hvis ikke mennesker av god vilje ga beviser på at

de respekterer den menneskelige samvittighet og verdighet, og at denne respekt har et solid grunnlag i solidariteten foran Gud? Mellom nasjoner som mellom naboer er et åpent hjerte ennå mer enn en åpen hånd det sterkeste bevis på oppriktighet og moralsk rettshaffenhet.»

Ingen avgjørelse om Therese Neumann.

Vatikanet bekjentgjorde i slutten av februar i år at det ikke foreligger noen bestemt uttalelse om Therese Neumann, den stigmatiserte kvinne i Konnersreuth som tusener av mennesker fra hele verden besøker og taler om.

Vatikanets uttalelse er en følge av en erklæring fra dominikanerpateren Reginald Omez, som på et møte med psykologer hadde sagt at Therese Neumanns sårmerker ikke var overnaturlige. Et amerikansk psykologi-tidsskrift har gjengitt paterens uttalelse, men på en litt feilaktig måte, etter hans mening. Hvordan det nå er, så har Vatikanet bekjentgjort at det ikke finnes beviser for at Therese Neumanns sårmerker er av overnaturlig opprinnelse.

Som kjent har biskopen i Bayern (Therese Neumanns hjemsted) og biskopelige representanter for Vatikanet ønsket å få satt i gang en medisinsk undersøkelse, men den ble intet av da Thereses far satte seg i mot det.

DE FORENTE STATER

Katolsk forlagsvirksomhet.

De katolske forlag som utga flest bøker i De forente stater i 1956 er New-

man Press med 64 titler, og Bruce Publishing Company med 49 titler.

164 forlagshus utga sammenlagt 583 katolske bøker. Blant de mest kjente er Sheed & Ward med 35 titler, Doubleday & Co. med 31, Farrar, Strauss med 26.

Med katolske bøker regnes da de som er skrevet av katolske forfattere, og de bøker som har katolske emner selv om forfatterne ikke er katolikker.

Katolsk almanakk av dimensjoner.

I de senere år har ingen årbok vokst så hurtig som The National Catholic Almanac, utgitt av St. Anthonys Guild i De forente stater. Både med hensyn til størrelse og informasjon tåler den nå sammenligning med de fremste årbøker i verden som gir opplysninger om hendelser og fakta. Den gjør tjeneste både som leksikon og som aktuelt oppslagsverk.

Den utkom første gang i 1904 og het da St. Anthony's Almanac. Den var på 64 sider og forble praktisk talt uforandret helt til 1929. I 1931 fikk den navnet The Franciscan Almanac, og i 1940 det nåværende navn. I løpet av de siste 20 år er den blitt utvidet fra 482 sider til 704 sider. Dertil er det typografiske utstyr forbedret slik at mens 1957-utgaven for eks. har 100 sider mindre enn 1953-utgaven, inneholder den førstnevnte likevel 100 flere titler.

Her er noen av de emner man kan slå opp på i The National Catholic Almanac: Katolsk samtidshistorie, statistiske tabeller, informasjon om katolsk lære, historie, sakramenter, ekteskapslover, kjente historiske personligheter,

ST. OLAV

Vi ønsker
våre lesere og
medarbeidere

God
påske

Har De disse bøker fra ST. OLAVS FORLAG?

Katolsk Kristendoms-kunnskap for barn. Utgitt 1955 .. kart.	kr. 5.00
Boers, D. J.: Katolsk praksis	hf. » 7.50
Boers, D. J.: Troen alene	» » 2.20
Lutz, A. J.: Kjenn din religion	» » 6.60
Mangers, Jac.: Komme ditt rike	» » 7.00
van der Burg, J.: Den katolske lære om ekteskapet	» » 1.10
van der Burg, J.: Bønnens for de avdøde	» » 1.10
van der Burg, J.: Forskjellen mellom katolisismen og protestantismen	» » 0.85
van der Burg, J.: Det katolske trosprinsipp	» » 3.30
v. d. Burg, J.: Den bibelske lære om rettferdiggjørelsen	» » 2.40

Følg med i

DEN KATOLSKE LITTERATUR

og abonner på «Den katolske Boganmelder».

Kr. 4.— pr. år.

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL, Akersveien 5, Oslo.

deltar på skolene deres? Er det ledere dere forsøker å utdanne? De som kommer hjem fra skolene — går de rett inn i arbeidet i ungdomslagene?

— La meg få understreke det, siden vi så lenge har operert med et så misvisende navn som «Lederskolen». Vi håper selvfølgelig at noen av de som kommer hjem fra skolene skal ha lyst til å gå aktivt inn i ungdomsarbeidet. Men vi forlanger det ikke. Det er ikke engang hovedhensikten med skolene. Elevene skal ha et personlig utbytte.

Vi ønsker Ungdomsforbundet lykke til i skolearbeidet, og håper at sommerskolen på Sylling vil bli hva den bør være, og fortjener å bli.

ST. JOSEFS-FORENINGEN, OSLO,

avholdt sin generalforsamling 20. mars med god tilslutning. Årsberetningen viste jevn og sikker interesse for foreningen fra medlemmenes side og at styret hadde budt på varierte programposter på møtene. Den geistlige rådgiver, pater M. G. Vanneufville, ble særlig hyldet for sin interessante og tankevekkende foredragsrekke, «Den hellige messe».

Valgene bragte følgende resultat: formann Willy Storsten, v.form. Willy Olborg, kasserer Thorolf Taxt (alle gj.v.), sekr. Birger Nylund, suppleanter Olaf Olafsen og Raffaelo Valente, revisorer Gottfred W. Geist og Alfred Taxt.

St. Josefs-foreningen holder sine møter hver onsdag kl. 20, og alle katolske menn er velkommen.

de viktigste pavelige rundskriv i løpet av året, boktitler og tidsskrifter såvel som katolske forlag og bokhandlere, liste over katolske colleges og spesialskoler, religiøse ordenssamfunn, biskopers personalia, opplysninger om liturgi og riter og om katolske standpunkter til aktuelle spørsmål.

Fransiskanermunker ved Holy Name College i Washington arbeider til stadighet med innsamling av materiale med henblikk på å presse mest mulig informasjon sammen på minst mulig plass i de kommende utgaver.

EQUADOR

Mørkt bilde av arbeidernes stilling.

Biskopen av Quito har holdt et foredrag på et sosialt kursus for prestene i Equador, og behandlet inngående arbeidernes stilling i landet.

Han sa bl. a. at arbeidernes økonomiske stilling i alminnelighet er beklagelig: lønningene er lave, ernæringen utilstrekkelig, klær og boliger likeså. Foreldre har store vanskeligheter med barneoppdragelsen, det er mangel på sunne adsprelser, i sykdomstilfelle er det vanskelig å få behandling, og intet er gjort når det gjelder de unges fremtid. Der er stadig arbeidsløshet, og arbeidernes kulturelle nivå lar meget tilbake å ønske.

Hva religionen angår, fortsatte biskopen, holder de aller fleste fast ved sin tro, enda den er formørket av uviitenhet, og ofte blandet av overtro. Religionen har ingen innflytelse på arbeidernes daglige liv, og mesteparten oppfyller ikke engang de mest elementære religiøse forpliktelser. Det er derfor også megen umoral i landet, illegitime forbindelser, utroskap, mangel på ansvarfølelse.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Josephs Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
St. Elisabethsøstrenes	} Bergen
Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Pauls Kirke	
Moderhuset	
Florida Sykehus	
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	
S. Elisabeth Inst., Hammerfest	
St. Theresia kirke, Hønefoss	
St. Franciskus Hosp., Hønefoss	

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 66 - Service: 56 35 92

ETIOPIA

Diplomatiske forbindelser med Vatikanet.

Ifølge en offisiell meddelelse er Vatikanet og Etiopia blitt enige om å styrke det vennskapelige forhold mellom de to stater ved å opprette diplomatiske forbindelser i form av en pavelig gesandt og en legasjon.

Denne bestemmelse er en historisk begivenhet, da Etiopia som det eneste kristne land i Afrika med monofysitisk-ortodoks ritus og tilknyttet kirken i Alexandria siden det 4. århundre, aldri har hatt offisielle og permanente forbindelser med Vatikanet.

Den pavelige utsending blir en amerikaner, tror man. Etiopia har 18 millioner innbyggere, hvorav ca. 115 000 er katolikker.

FRANKRIKE

Nytt medlem av Académie Française.

Frankrikes tidligere ambassadør ved Vatikanet, grev Wladimir d'Ormesson, ble opptatt i Académie Française den 21. mars av forfatteren Daniel-Rops. M. d'Ormesson inntar den plass som ble ledig ved Paul Claudels død.

Studentenes pilegrimsferd til Chartres.

De siste ti år har franske og en del utenlandske studenter gått til fots fra Paris til katedralen i Chartres i pinsen. Antallet deltagere har stadig økt, og nådde i fjor opp i over 17 000.

Av praktiske grunner vil det i år bli to pilegrimsturer, den ene finner sted den 11. og 12. mai, den andre den 18. og 19. mai. Tema for meditasjonen blir Messen. Pinsen i år er ikke før 9. juni, men da det er den travleste eksamenstid for studentene i Frankrike, er Chartres-turene flyttet til ovennevnte data.

ITALIA

Foreldreskole i Roma.

På initiativ fra Det katolske oppdragsinstitutt i Roma, er en såkalt foreldreskole nylig åpnet der. Den er den første i sitt slags i Italia, og setter nå i gang kurser for foreldre om de problemer som kan oppstå i forbindelse med familielivet.

NORDPOLEN

Den første kardinal med den nye flyrute.

Etter hva SAS meddeler, blir erkebiskopen av Köln, Hans Eminense Josef kardinal Frings, den første kardinal som krysser Nordpolen. Han kommer til å gå ombord i flyet i København for å fly til Tokio.

POLEN

Kardinal Wyszynskis første hyrdebrev.

I sitt hyrdebrev for fasten — det første etter at han er vendt tilbake til

sitt bispesete — skriver den polske kirkes primas, kardinal Wyszynski, om forberedelsen til «Løftenes dag», den 5. mai. På denne dag minnes de polske katolikker det polske folks innvielse til Guds mor for tre hundre år siden.

«5 mai i år», sier kardinalen i sitt hyrdebrev, «vil vi alle med én stemme gjenta dette løfte i alle vårt fedrelands kirker. Vi står overfor en betydningsfull religiøs og nasjonal manifestasjon og oppgave, foran årsdagen for Polens dåp. Det er vår mening å hylde Polens dronning, og det på en slik måte at vi vil gjøre vårt ytterste for at Polen virkelig må bli Kristi og hans mors kongerike.»

Forfatterinnen Sophie Kossak tilbake.

Den kjente katolske romanforfatterinne Sophie Kossak er vendt tilbake til Polen hvorfra hun emigrerte for 11 år siden. Da hun ankom til Warszawa ble hun hilst velkommen bl. a. av de katolske forfattere Jan Dobraczynski og Jerzy Zawieyski, og av formannen for Den polske forfatterforening.

Sophie Kossak hadde ikke vært i Polen siden 1946 på grunn av uoverensstemmelser med regimet. Hun har i den tid for det meste bodd i England hvor hun har skrevet flere romaner. Hun har også skrevet mange tidsskriftartikler i den vestlige verdens presse, og gått kraftig tilverks mot den polske regjeringens fremgangsmåte overfor kardinal Wyszynski og Den katolske kirke. Likeså bebreidet hun de «progressive» katolikker at de ikke åpent forsvarte kardinalen mens han var i fangenskap.

SPANIA

Sløsing med rikdommer.

Den spanske katolske aksjons organ, «Ecclesia», har i sitt nummer for 2. mars en lederartikkel kalt «Intet alvor lenger». Bladet angriper der med kraftige ord den «skandaløse kontrast mellom mange spaniers sløsing med penger og de fattiges elendige tilstander».

Videre står det: «Det bekjentgjøres offisielt at vårt land er fattig og har lite ressurser, men både på det offentlige og private plan er der et skandaløst forbruk. Når man ser hvor det sløses med penger hos oss, skulle ingen tro at vårt land trenger hjelp, at det mangler økonomisk grunnlag og har lave inntekter...»

Likevel fortsetter folket å leve i fattigdom, og sløsing på den ene side og elendigheten på den annen er uholdbart og uskristelig.»

Til slutt minner bladet om hva de spanske biskoper har erklært i den senere tid vedrørende denne tilstand, og henstiller innstendig til spanierne å føre et liv mer i overensstemmelse med den kristne lære.

Regjeringen får kritikk.

Jesuitenes tidsskrift, «Razon y Fè» for februar kritiserer at lovforslag og utarbeidelse av lover i landet foregår i

FRANCISKUSHJELPEN

Urtegt. 29 II, tlf. 68 08 68, kontortid kl. 12—13 alle hverdager unntatt lørdag.

OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE

Kontortid:
Onsdag og fredag kl. 11—13.

UTLODNINGEN TIL INNTEKT FOR FERIEHJEMMET «PERSBRATEN»
Trekningsliste.

Cowboy-utstyr: Jack Hansen. **Lourdes-souvenirer:** Bergliot Johnsen, Kari Høiesen, Anders Haagensen, Berit Grytnes, biskop Mangers, Joh. Pszonlek. **Silkeduk:** Vera Hoel. **Brikker:** Nelly Barra, fru Dehli. **Heklegarn:** Mère Magdalene. **Forklær:** Marie Rasmussen, Anna Jaffe, Gudrun Sørum, Søster Mechtilde. **Herreskjorte:** Frich. **Sokker m.m.:** Randi Straith. **Skjert og slips:** pastor A. Taxt. **Lekebil:** Jack Hansen. **Norex-varer:** Jenny Christensen. **Såpeeske:** Marie Solum. **Badelakener:** fru Barra, Sr. Antonina, Margrethe Høye. **Dukkevogn:** Sr. Victoria. **Kasserolle:** Olga Sutter. **Sjokoladekurv:** Erik Høye. **Dukke:** Leif Aasland. **Laken og putevar:** Orikowski. **Puter:** fru Magnus, Øivinn Larsen, Thorgalsen, Fransiskanerne. **Juleduk:** Anita Rosin. **Kurv med varer:** Biering. **Kaffeduk og kopper:** Vor fru Hospital.

Hva koster en ulykkesforsikring?
Spør oss, vi hjelper Dem med
alle opplysninger

Gulli & Rokk

ASSURANSE

Stortingsgt. 22 - Sentralbord 33 44 00
OSLO

hemmelighet. Lovforslagene blir aldri bekjentgjort enda det ofte viser seg at de har forårsaket livlig diskusjon i politiske kretser.

«Det minste et folk kan forlange av frihet er at det får anledning til å uttale seg om de vesentlige punkter i den politiske struktur man akter å gi det. Det er følgelig ikke tilrådelig at utarbeidelsen av denne struktur foregår i hemmelighet, så å si bak nasjonens rygg...»

SVEITS

Nytt benediktinerkloster.

Benediktinermunker i Saint-Benoit de Corbières har i 30 år arbeidet med å oppføre et nytt kloster i Port-Valais. I disse dager er det nye bygg blitt innviet og tatt i bruk.

TYSKLAND

Oberammergau vil ikke ha dollars.

Et amerikansk filmselskap har tilbudt «millioner av dollars» for å få filme de berømte pasjonsskuespill som er blitt en trehundreår gammel tradisjon i alpebyen Oberammergau.

Borgermesteren svarte på forespørselelen at de foretrakk å bevare sine gamle tradisjoner uforandret.

UNGARN

Ungdomsopdragelsen må være marxistisk.

Ministeren for undervisningsdepartementet, Madame Magda Joboru, erklærte i Pecs i midten av februar at «grunnlaget for oppdragelsen av den ungarske ungdom er og blir marxismens materialistiske lære».

Madame Joboru fortsatte at det blant lærerne fantes et visst antall menn og kvinner som hadde bevart deres religiøse tro og ser på problemene fra en idealistisk synsvinkel. Disse pedagoger må underkaste seg forordningene fra Undervisningsdepartementet. Det ville være meningsløst om de lærte fra seg noe som står i motsetning til vårt folke regime. Til slutt understreket hun at medlemmene av lærerstanden burde kjempe mot de «idealistiske oppfatninger» ved hjelp av marxismens argumenter.

Mgr. Endrey i Esztergom.

I slutten av februar utnevnte Vatikanet mgr. Endrey til leder av erkebispedømmet Esztergom for den tid kardinal Mindszenty ikke vil være i stand til å utøve sin funksjon.

Mgr. Endrey er 52 år gammel og ble bispeviet i 1951. Han står i spissen for Den katolske aksjon i Ungarn, og er i den egenskap for tiden opptatt med å utdele gaver som er sendt det ungarske folk av den internasjonale katolske hjelpeaksjon.

H A M A R

BERGEN

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen
Telefon central 14 110 Telegramadresse: «Kjell»

HUGO OFFSTEN AMAR

Handelsgartneri og Blomsterforretning
Tlf. 23 680 - 23 086

FREDRIKSTAD

FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK

Andresen & Müller

Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed - Isenkramartikler - Elektrisk og Autogensveisning - Stanseartikler.

HELENE ANDRESEN

Kjøtt- og pølsevarer

Fredrikstad
Tlf. 2031

OLAV SLAATTENE

Gartner

Tlf. 1958
Havstad, Arendal

ARENDALE

BYGGMESTER HANS NILSEN

Neset 362
Arendal

Glassmester HANS ANDERSEN

Østregt. - Arendal
Tlf. 1725

OBS!
Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi
den tidligere
adresse!

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

Joh. Weydahl A/S

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE
og
HERMETIKK
en gros

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70 - Oslo

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk

DØRER og
VINDUER
TETTES
FORSVARLIG

TETNINGSLISTEMONTASJE A/S
OSLO - TLF. 55 02 38

M. GALLUS

Leverer alt til leger, sykehus og laboratorier

Oslo - Etabl. 1847

G. GALLIGANI
PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

N. JOHANSEN
Bakeri & Konditori
Valkyriegt. 1 - Oslo

WISBECH
Majorstua - Oslo

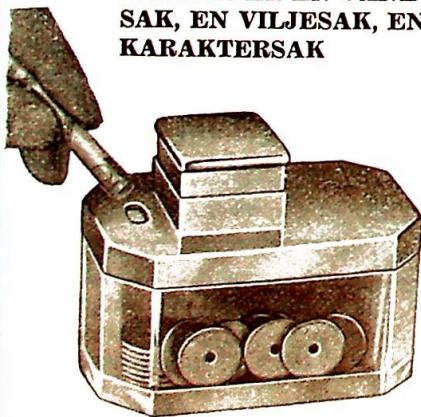
MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

ØKONOM Centralopvarming

Inneh.: Trygve A. Engh
Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varme — Ventilasjon — Damp
Varmvann — Olje — Stoker
Fyring — Kjelerrep. — Eittersyn

A SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK

« K L A R »

Fåes i banker over hele landet

SØREN HANSSEN

Kolonialforretning
Langes gate 6 - Oslo
Telefon 33 77 34

ODDVAR J. LØDENG
MURMESTER & ENTREPRENØR

OSLO

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler